

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Η'

9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1930

ΑΡΙΘ. 33

ΤΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ὅς ἤδη γνωρίζομεν, τὸ πρὸ ἔλλογου ἐπασχολήσαν τὴν καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίαν καὶ μικροῦ δεῖν σὸ-ἔχραν ἀπειλείσαν σύγκρουσιν πρὸς τὴν Πολιτείαν ζήτημα τοῦ νόμου περὶ τῆς διοικήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ἐληξεν ἤδη εὐτυχῶς κατὰ τρόπον εἰρηλικόν, ὃ δὲ περὶ αὐτοῦ λόγος νόμος ἐτέθη εἰς ἐφαρ- γῆν μετὰ τῶν ἀρξικένων ἐπιφυλάξεων, αἵτινες διευ- πώθησαν καὶ ἐν τῷ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐγγράφῳ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν θρησκευμάτων. Οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ θὰ συναντήσῃ πολλὰς δυσχερείας, διότι ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ κενὰ χρήσιμα συμπληρώσεως. Ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι ἡ Κυ- βέρνησις θὰ θελήσῃ, νὰ συμπληρώσῃ αὐτὰ ἐφ' ὅσον, ἄλλως τε, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ὁμολογίαν, ἡ πρόθε- σις αὐτῆς εἶνε νὰ ἀφελῆσῃ τὴν Ἐκκλησίαν. Οὐ μό- νον δὲ νὰ συμπληρώσῃ πρέπει τὰ ὑπάρχοντα κενὰ καὶ νὰ ἐπανερθῶσιν τὰ κακῶς καὶ ἐπιζημιῶς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν κείμενα ἐν τῷ νόμῳ ἀλλὰ νὰ προσθέσῃ καὶ διατάξεις νέας ἀπαραιτήτους πρὸς διασφάλισιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας.

Πλὴν τοῦ οικονομικοῦ ὅμως τούτου ζητήματος τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα πολλὰ αὐτῆς ζητή- ματα χρήζοντα ἀμέσου καὶ τῆς προσηκούσης νομοθε- τικῆς μερίμνης ἐφ' ὅσον, κατὰ τὸ ἰσχύον παρ' ἡμῖν σύστημα τῶν σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολι- τείας, δὲν δύνανται νὰ ἰσχύωσι περὶ αὐτῆς νόμοι καὶ διατάξεις ἄλλως, εἰμὴ προσερχόμενοι παρὰ τῶν νομο- θετικῶν τοῦ Κράτους σωμάτων.

Μεταξὺ τούτων τῶν ζητημάτων, ἄτινα μάλιστα στενωτάτην ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὴν οικονομικὴν τῆς Ἐκκλησίας ὑπόστασιν, εἶνε, πρὸ παντός, τὸ τῆς μορ- φώσεως τοῦ ἱεροῦ κλήρου.

Αἱ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης γνωσθεῖσαι σκέψεις τοῦ ἐπὶ τῆς παιδείας καὶ τῶν θρησκευμάτων Ἰπουρ- γείου περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου διὰ στοιχειω- δεστάτης θρησκευτικῆς αὐτοῦ τάχα καταρτίσεως εἰς φροντιστήρια τοῦ χαμηλοτάτου ἐπιπέδου, ἂν αὗται μετεδόθησαν ὅποια καὶ ὄντως ἔχουσιν, δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ἄλλως εἰ μὴ ὡς τουλάχιστον ἀτυχεῖς. Διότι, ἂν ὄντως φρονῆ ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ εἶνε τὸ ἅπαντον τῆς μορφώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ κλή- ρου, αὐτός καταδικάζεται ὀριστικῶς εἰς τὴν ἐσχάτην ἀμάθειαν, μόνος αὐτός ἐν τῷ συγκροτήματι τῶν θαι- νικῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐν αἷς πάσαις, μάλι- στα δὲ τῆς τῆς Ρουμανίας, ὃ κλήρος προέρχεται ἐκ τῶν θεολογικῶν σεμιναρίων καὶ τῶν πανεπιστημιακῶν θεολογικῶν Σχολῶν. Ἐὰν παρ' ἡμῖν δὲν εὐδοκίμη- σαν αἱ ἱερατικαὶ σχολαί, τοῦτο ἐφείλεται εἰς ἔλλει- ψιν προνοίας περὶ χρησιμοποίησεως τῶν ἀποφοίτων τῶν κατὰ τὸ διάστημα τὸ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των μέχρι τοῦ ὑπὸ τῶν κανόνων ἀπαιτουμένου πρὸς χει- ροτονίαν των χρόνου. Τὸ ζήτημα ἔμως τοῦτο ἔχει ἤδη λυθῆ μετὰ πολυχρόνιον μελέτην καὶ ἐπιμελή- αὐτοῦ ἐξονύχισιν ἐν τῇ Ριζαρείῳ Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ διὰ τῆς μεταβολῆς αὐτῆς εἰς ἱεροδιδασκα- λείον εἰ ἀπόφοιτοι αὐτῆς, κεκτημένοι τὰ προσόντα τοῦ δημοδιδασκάλου δι' εἰδικῆς αὐτῶν ἀρτιωτάτης παιδαγωγικῆς ἐν τῇ σχετῇ καταρτίσεως, ἠδύναντο νὰ διορίζωνται ὡς δημοδιδασκαλοὶ. Καὶ ἡ πράξις ἀπέ- δειξεν οὐ μόνον πόσον θαυμασίως, πράγματι, ἐλύετο τὸ προσωπικὸν ζήτημα τῶν τροφίμων τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, ἦτοι ἡ σκόπιμος καὶ ἐπωφελῆς αὐτῶν χρε- σιμοποιήσις κατὰ τὸ μέχρι τῆς χειροτονίας των χρο- νικὸν διάστημα, ἀλλὰ καὶ πόσον χρήσιμος διὰ τὴν ἐπαρχιακὴν κοινωνίαν ἀπέβη ὃ ἐν τῷ προσώπῳ τῶν τροφίμων τῆς ἐν λόγῳ σχολῆς συνδυασμὸς τῆς ιδιότη- τος τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος δι- ότι, καθ' ὃ χρόνον μερὶς τῶν δημοδιδασκάλων δυ- στυχῶς ἀριστεριῶν, ἡ παρουσία τῶν ριζαρειῶν εἰς τὸ σῶμα τῶν διδασκάλων ἀπετέλει μίαν ἀσφάλειαν, ὃ ρι- ζαρειῆς δὲ διδάσκαλος, ἱερεὺς γινόμενος, θὰ ἐξηκο- λούθῃ καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἦνε παντοιοτρόπως ὠφέλι- μος εἰς τὴν ἐν ἣ θὰ διηκόνει κοινότητα, διδασκων, νοθετῶν καὶ παρακολουθῶν ἐν γένει τὴν ζωὴν τῆς νέας γενεᾶς.

Τὸ ζήτημα, κατὰ ταῦτα εἶχε λυθῆ κατὰ τὸν ἀρι- στον τρόπον διότι ὁ ριζαρειῆς ἐπὶ δεκαπενταετίαν μόνον θὰ παρέμενεν ὡς δημοδιδάσκαλος, ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν πάροδον αὐτῆς ὑπεχρεοῦτο νὰ προσέλθῃ εἰς τὰς τάξεις τοῦ κλήρου, εἰ δὲ μὴ ἔσπευτετο τοῦ δικαιώματος τοῦ διδάσκειν, εὐάριθμοι δὲ κατ' ἔτος ἀπελύοντο ριζαρειῆται δημοδιδάσκαλοι, ἀφανῆς καὶ ἀσήμαντον ποσοστὸν ἀποτελοῦντες ἐν τῷ ὅλῳ δημοδι- δασκαλικῷ σώματι τοῦ κράτους. Ἡ λύσις δ' αὕτη οὐ μόνον παρὰ πάντων εἶχεν ἐπιδοκιμασθῆ, ἀλλ' εἶχεν ἐπικροτηθῆ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ νῦν Προέδρου τῆς Κυ- βερνήσεως, ὅστις δὲν ἔπαυεν ἐκθειάζων τὸ ἐν Κρήτῃ λειτουργήσαν ἱεροδιδασκαλεῖον τῆς ἁγ. Τριάδος, τὸ

ὅποσον ἀπέδωκε θυμαρία ἀποτελέσματα καὶ διὰ τὴν Κρήτην εἰδ' ἄκως καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν γενικώτερον. Ἀλλὰ καὶ πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχὴν ὁ κ. πρωθυπουργός, εἶχον ἰδρυθῆ καὶ ἄλλαι Ἱερατικαὶ σχολαὶ κατὰ τὸν τύπον τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, ἕνεκα τῆς εὐδοκίμησως αὐτοῦ.

Δυστυχῶς ἐν τῇ ἰδρύσει τῶν σχολῶν τούτων δὲν ἐπεδείχθη ἡ προσήκουσα φρόνησις. Ὁ τότε διευθύνων τὸ τμήμα τῶν θρησκευμάτων ἐν τῇ Ἱπουργείῳ τῆς Παιδείας χαρίζόμενος εἰς διαφόρους πολιτικούς μᾶλλον ἢ πληρῶν πραγματικὴν ἀνάγκην, ἠΐξῃσε πληθωρικῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἱερατικῶν σχολῶν, ὡς ἐκ τοῦ ἀτελεστάτου δὲ τρόπου τῆς λειτουργίας τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν φυσικὸν ἦτο νὰ γεννηθῆ δυσφορία καὶ νὰ ζητηθῆ ὁ περιορισμὸς τῶν. Ἐαυτοχρόνως ἕως ἐξεδηλοῦτο ἐν τῇ Ἱπουργείῳ τῆς Παιδείας ἀντίδρασις κατὰ τῶν ἐκ τῶν Ἱερατικῶν σχολῶν δημοδιδασκάλων, ἐφ' ὅσον δι' οἰονδήποτε λόγον καὶ ἐξ οἰασδήτινος ὑπαιτιότητος δὲν ἐγένετο ἐν αὐταῖς ὁ προσήκων τῶν προφίμων παιδαγωγικὸς καταρτισμὸς.

Ἡ ἕτιςιν ὁμοῦ τῶν Ἱερατικῶν Σχολῶν παρατηρηθεῖσα ἀτέλεια αὐτῆ δὲν ἐδικαιολογεῖ βεβαίως τὴν κατάργησιν πασῶν αὐτῶν συλλήθδην, ἥκιστα δὲ δύνανται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν νῦν, ὡς πληροφορούμεθα, μελετωμένην οἰκτρὰν τῇ ὄντι τροποποίησιν τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς. Τὰ περὶ τῆς μεταρρυθμίσεως αὐτῆς φημολογούμενα, ἂν δὲν προέρχωνται ἐκ πνεύματος ἀντικρὺς ἀντεκκλησιαστικοῦ καὶ δὲν ἀποτελοῦσι ἐσκεμμένον κατὰ τῆς Ἐκκλησίας πλῆγμα, πάντως εἶνε πρόχειροι σκέψεις, ἐφ' ὅσον προέρχονται ὡς συμπέρασμα ἐσφαλμένων συλλογισμῶν. Κατὰ τοὺς συλλογισμοὺς τούτους ἡ Ριζαρείου Σχολή, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ παιδαγωγικοῦ αὐτῆς τμήματος μεταβαλλομένη εἰς ἀπλοῦν γυμνάσιον, δὲν θὰ ἀποδίδῃ ἱερεῖς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ πρέπει ἐξάπαντος νὰ παρασκευάζῃ εὖτως ἢ ἄλλως κλήρον, ἀνάγκη νὰ μεταβληθῆ εἰς στοιχειῶδες Ἱερατικὸν φροντιστήριον μὲ μαθητὰς ἡλικιωμένους, οἱ ὅποιοι μετὰ μονετῆ ἐν αὐτῇ ἢ καὶ διετῆ ἔστω φοίτησιν ἀπεκτινῶντες στοιχειωδεστάτας τινὰς καὶ ἄκρως ἀτελεῖς ἐκκλησιαστικὰς καὶ τελετουργικὰς γνώσεις, ὅποιοι εἶνε δυνατόν νὰ παρασχεθῶσιν εἰς ἀπλοῦς δημοδιδασκάλους ἢ ἀποφοίτους σχολαρχεῖου, νὰ προσέρχωνται εἰς τὰς τάξεις τοῦ κλήρου. Ταῦτα, μεταφραζόμενα εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν συγκεκριμένων ἐνοιῶν, σημαίνουσιν, οὐδὲν πλέον, οὐδὲν ἕλαττον, ἢ ὀριστικὴν ἐπικράτησιν τῆς ἐσχάτης ἀμαθείας ἐν τῇ ἑλληνικῇ κλήρῳ, ὀπισθοδρόμησιν κατὰ ἑκατονταετηρίδας ὀλοκλήρου, καὶ στέρησιν τοῦ πρωτίστου παρίγοντος τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας. Διότι ἕκαστος ἐννεεῖ ὅτι ἄνευ κλήρου μεμορφωμένου καὶ πεφωτισμένου ἢ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ κινηθῆ καὶ νὰ δράσῃ, δὲν θὰ δυνηθῆ ποτε νὰ ἀρθῆ εἰς τὸ προσήκον αὐτῇ ὕψος καὶ ἀντὶ νὰ ὤψελθῃ τὴν κοινωνίαν θὰ ἀποβῆ ὄλεθρος δι' αὐτὴν καὶ

ἀπόλωια. Ρακένδυτος κλήρος καὶ πενόμενος καὶ ἀμύθης, ἐκτεθειμένος εἰς τὴν περιφρόνησιν τοῦ ποιμνίου του, ὡς τινες θέλουσιν αὐτόν, μόνον εἰς τὴν καταπτῖσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος, θὰ συντελῆ, ἀργητικῶς δὲ μεγίστην βλάβην θὰ προσενῆ εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπατώνται οἱ φρονούντες διδράσεις τοῦ κλήρου εἶνε ἀπλῶς τελετουργικῆ, μολονδ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ ἀπητηίτο ἰδιάζουσα μὀρφωσις καὶ ἀνάπτυξις τοῦ τελεουργοῦντος κλήρου. Ἀλλ' ὁ κλήρος δὲν ἔχει ἀπλῶς καθήκοντα τυπικὰ τελετουργικά· ὁ κλήρος εἶνε τεταγμένος καὶ προωρσμένος νὰ ἦνε διδάσκαλος τοῦ λαοῦ καὶ ποδηγέτη χειραγωγὸς εἰς τὴν ἀρετὴν, παρήγορος σύμβουλος καὶ παραστάτης τῶν χριστιανῶν εἰς πάσας τῆς ζωτῆς ἐκαστου τὰς περιστάσεις, πρωτοστατῶν ἐν πάσῃ φιλοθρωπικῇ καὶ κοινωνικῇ δράσει, τὸ κύριον ὄργανον τῆς πραγματώσεως τῆς θείας τῆς Ἐκκλησίας ἀποστολῆς. Τὴν ἀποστολὴν ὁμοῦ αὐτῆς ταύτην ἢ Ἐκκλησία δὲ δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ ἄνευ κλήρου μεμορφωμένου.

Κατ' ἀκολουθίαν δὲ, τὸ μὲν ὁ εἰς φροντιστήριον τοῦ κατωτάτου τύπου ὑποβιβασμὸς τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, ἥτις ἐπὶ ὄλον ποῦ αἰῶνα εὐεργετικώτατα ἔδρασεν ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ἐξηρημάτησε τὸ μόνον πραγματικῶς μορφωτικὸν φροντιστήριον τῶν θεολόγων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ δὲ ἢ κατάργησιν πασῶν τῶν λοιπῶν Ἱερατικῶν σχολῶν ἀποδεικνύει τελεῖαν ἄγνοιαν τῶν πραγμάτων, ἂν μὴ ἐσκεμμένη αὐτέχρημα ὑπονόμωσιν τῆς ὑποστάσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ προβαλλόμενον ὑπὸ τινῶν κατὰ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς ἐπιχείρημα κατὰ τοῦ γυμνασιακοῦ αὐτῆς τύπου καὶ περὶ μὴ ἀνταποκρίσεως πρὸς τὸν δι' ὃν καὶ ἰδρυθῆ προσρισμὸν, ἦτοι τὴν παροχὴν μεμορφωμένων λειτουργῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ὡς κατεδείχθη ἐκ τῶν στοιχειῶν αὐτῶν παρεσχέθησαν ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τῆς διευθύνουσα αὐτῆς περὶ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν σχολικῶν ἔτος αὐτῆ πεπραγμένων. Ἐκ τῶν στατιστικῶν τῆς δὲν σταδιοδρομίας τῆς Σχολῆς δεδομένον προκύπτει ὅτι ἐκ τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς ἀποφοιτησάντων 55 οἱ ἐγένοντο κληρικοὶ, πλεῖστοι δ' ἐκ τῶν λοιπῶν ἀνεδείχθησαν δοκιμώτατοι θεολόγοι, καθηγηταί, κ. διδασκαλοὶ ἀλλὰ καὶ οἱ ἀποστάντες ὅπως δὲ ποτε τῶν ἀμέσου καὶ εἰδικοῦ τῆς Σχολῆς προσρισμοῦ ὑπῆρξάν καὶ ὑπάρχουσιν ἀποδεξεγμένως στοιχεῖα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας χρηστά.

Δὲν εἶνε λοιπὸν ἀληθὲς ὅτι ἡ Ριζαρείου Σχολή λειτούργει ὡς ἀπλοῦν γυμνάσιον μηδεμίαν ἔχουσα σχολῶν πρὸς τὸν ἀρχήθεν ὑπὸ τῶν ἰδρυτῶν αὐτῆς ταχθέν προσρισμὸν. Ἐὰν δὲ καὶ εἰς μόνην αὐτὴν ἀποδοθῆ ἰδιότης τοῦ Ἱεροδιδασκαλεῖου ὥστε νὰ δύναται τὸν προφίμων αὐτῆς νὰ ἀσπάζονται τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐπάγγελμα κατὰ τὸ μέχρι συμπληρώσεως τῆς κανονικῆς διὰ τὴν χειροτονίαν τῶν ἡλικίας χρονικῶν δ

στημα, ἐν δ' ἐξ ἄλλου ὁ καθηγητικὸς αὐτῆς σύλλογος, τοῦ ὄποιοι ἀρτιώτερον καὶ πολυτελέστερον οὐδεποτε μία Ἱερατικὴ σχολὴ εἶχεν ἢ δύναται ν' ἀποκτήσῃ, καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς τόνωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος ὅπερ ἀπαλείβεται νὰ ἔχῃ ὁ μέλλον Ἱερεὺς, ἡ Σχολὴ πάντως θὰ συνετίσῃ τὴν εὐγενῆ, ἐνδοξὸν καὶ τόσον ἐπωφελεῖ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν σταδιοδρομίαν τῆς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ υποβίβασμός αὐτῆς εἰς φροντιστήριον θὰ εἴνε ἀληθῶς ἐγκλημα κατὰ τῆς Σχολῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἕρπαιον δ' εἶναι ὅτι πρὸ τῆς τοιαύτης ἀκοπείρας δὲν θὰ μείνῃ ἀσυκίνητος οὔτε ἡ Ἐκκλησία, οὔτε ἡ κοινωνία. Τὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως τοῦ κλήρου εἶνε τῶν σοβαρωτέρων ζητημάτων, ἅτινα θὰ ἐπασχολήσωσι προσεχῶς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἄν δὲ ἐν παντί σχετικῶς πρὸς ταύτην ζήτηματι ἡ Πολιτεία ὑποχρεούται νὰ μὴ παραγνωρίζῃ τὰς ἐπέψεις αὐτῆς, πολλῶν πλέον καθήκον ἔχει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν μετ' εὐλαβείας τὰς γνώμας καὶ εἰσηγήσεις τῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ ζητήματος τῆς μορφώσεως τοῦ κλήρου. Καθ' ἕν χρόνον πανταχοῦ τὰ Κράτη συντηροῦσιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου σεμινάρια καὶ ἀκαδημίας πρὸς μόρφωσιν τοῦ κλήρου τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν καὶ μεριμνῶσι περὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς αὐτοῦ συντηρήσεως, θὰ εἴνε ἀληθῶς τραγικὸν νὰ ἴδωμεν τὸ ἐλληνικὸν Κράτος ποιοῦμενον καὶ ἐν τούτῳ ἐξαιρέσει καὶ καταδικάζον τὸν ἐφημεριακὸν κλήρον τοῦ λαοῦ τοῦ εἰς τὴν ἀμάθειαν, τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν περιφρόνησιν.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΑΤΡΕΙΑ ΕΝ Τῇ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Τὰ ἑξατερικὰ γνωρίσματα τῆς πρωτογόνου χριστιανικῆς λατρείας ἀνευρίσκομεν ἀρκοῦντως εὐδιάκριτα ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Πράξεων. Πρέπει ὅμως νὰ τονισθῇ ὅτι εἶναι σφαλῆρὸς ὁ δισχυρισμὸς ὅτι ἡ χριστιανικὴ λατρεία ἔλαβεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὠρισμένον τύπον ὃν ἡ λειτουργία καὶ αἱ λοιπαὶ ἱεροτελεστία δὲν εἶχον εἰσέτι λάβει ὠρισμένην μορφήν, οὐδὲ εἶχον ἀποκρυσταλλωθῆ εἰς ὠρισμένους τύπους, ἀποδεικνύεται ἀμέσως ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ χριστιανικὴ λατρεία ἐν Ἱερουσαλὴμ ἦτο στενῶς συνδεσμένη πρὸς τὴν ἰουδαϊκὴν ἐν τῷ ναῷ (Πράξ. β' 46 γ' 1-3, 11, ε' 12, 20-21 κλπ.). Ἐκ τούτου ὁ Rothe καὶ τινες ἄλλοι ὑπεστήριξαν τὴν γνώμην ὅτι μέχρι τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ δὲν ὑπῆρχεν εἰδικὴ χριστιανικὴ λατρεία, τὰς δὲ ἰδιαιτέρας συναθροίσεις τῶν χριστιανῶν (Πράξ. α' 13-14, β' 1, 44, 46 κλπ) ἐθεώρησαν ἔχούσας ἀπλῶς ἐποικοδομητικὸν σκοπὸν. Ἡ ὑπόθεσις ὅμως αὕτη εἶναι σφαλῆρὰ, ὡς θὰ καταδειχθῇ εὐθὺς κατωτέρω καὶ ἀκόμη ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος πολὺ πρὸ τῆς καταστροφῆς τοῦ

ἐν Ἱερουσαλ'μοις ναοῦ τοῦ Σολομῶντος ἐρρῦθμισεν ἤδη τὰ τῆς λατρείας ἐν Κορίνθῳ (1 Κορ. ια' καὶ δὴ στίχ. 34). Αἱ κατ' ἴδιαν συγκεντρώσεις τῶν χριστιανῶν τῆς Ἱερουσαλὴμ εἶχον ἰδίως λατρευτικὸν χαρακτῆρα, καθὼς ἀποδεικνύει τὸ Πράξ. β' 42' ἄλλως τε ὁ οἰκοδομητικὸς σκοπὸς ἠδύνατο ἄριστα νὰ πραγματοποιηθῆ καὶ κατὰ τὰς ἐν τῷ ναῷ συναθροίσεις.

Ἐϋθὺς ὡς, μετὰ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἔλαβε σύστασιν ἡ πρώτη ἐκ βαπτισμένων πιστῶν χριστιανικὴ ἐν Ἱερουσαλ'μοις ἐκκλησία, ἥς τὰ μέλη συνεδέοντο πρὸς ἀλλήλα διὰ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος καὶ τῆς αὐτῆς ψυχῆς καὶ καρδίας, συνησθάνθησαν οἱ πιστοὶ ἐπιτακτικὴν τὴν ἀνάγκην τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἐκδηλώσεως τῶν βαθύως συνεχόντων αὐτοὺς συναισθημάτων : « Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς » (Πράξ. β' 42). Ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ ἔχομεν περιληπτικῶς τὴν περιγραφὴν τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς καὶ μάλιστα τῆς λατρείας τῆς πρώτης ἐν Ἱερουσαλὴμ χριστιανικῆς ἐκκλησίας.

Ἦδη ἄ; ἐξετάσωμεν εἰδικιώτερον τὰ στοιχεῖα τῆς πρώτης ταύτης χριστιανικῆς λατρείας ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς ταῦτα παρέχει ἡμῖν τὸ ἄνω χωρίον. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα εἶναι τέσσαρα : 1) Ἡ διδαχὴ τῶν ἀποστόλων. 2) Ἡ κοινωνία. 3) Ἡ κλάσις τοῦ ἄρτου καὶ τέλος 4) Αἱ προσευχαί.

1) Ἡ διδαχὴ τῶν Ἀποστόλων ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς Π. Διαθήκης, καθὼς δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῶν συγγραμμάτων καὶ τῶν περιληπτικῶν ἐκθέσεων τῶν κηρυγμάτων αὐτῶν ἐν ταῖς Πράξεσιν. Ὅσον ὅμως ἡ λέξις διδαχὴ εἶναι εὐνόητος, τόσον ὁ ἐπόμενος ὅρος παρέχει δυσκολίας εἰς τοὺς ἐρμηνευτάς :

2) Ἡ κοινωνία. Ὁ A. Robinson νομίζει ὅτι διὰ τῆς λέξεως ταύτης ὑποδηλοῦνται τὰ κοινὰ δεῖπνα τὸ αὐτὸ καὶ ὁ F. Probst. Ἄλλ' ἕτεροι, συνδέοντες πρὸς τὸ « κλάσις τοῦ ἄρτου » ἀναφέρουσιν εἰς τὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας, ὅπερ ὅμως ἀποκλείει ἡ σύνδεσις τῶν λέξεων ἐν τοῖς ἀρίστοις κειμένοις. Οἱ Mosheim, Olshausen, Baumgarten καὶ τινες ἄλλοι διαβλέπουσιν ἐνταῦθα τὴν ἀρχικὴν σύστασιν τῶν προσφορῶν. Ὁ Th. Harnack ὑποθέτει ὅτι πρόκειται γενικῶς περὶ τῆς συμβιώσεως τῶν μελῶν τῆς πρώτης χριστιανικῆς ἐκκλησίας καὶ ἄλλοι ἄλλως. Ἴσως ἡ λέξις αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸν κατωτέρω στίχον 44, ἐνθα λέγεται ὅτι « πάντες οἱ πιστεύσαντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά ».

3) Ἡ κλάσις τοῦ ἄρτου ἀναφέρεται εἰς τὰ κοινὰ τῶν χριστιανῶν δεῖπνα, ἢ εἰς τὴν θείαν Εὐχαριστίαν.

Τούτο δὲν συνάγεται σαφῶς ἐκ τοῦ χωρίου, οὔτε ἐκ τοῦ στίχ. 46, ἐνθα ἡ κατ' οἶκον κλάσις τοῦ ἄρτου παρατίθεται πρὸς τὴν μετάληψιν «τροφῆς». Γενικῶς ἐκ τῆς χρήσεως τῆς ἐκφράσεως «κλᾶν ἄρτον» ἐν τῇ Κ. Διαθήκῃ οὐδὲν θετικὸν συνάγεται, διότι καὶ μὲν παρὰ Ματθ. κς' 26 καὶ ἐν Α' Κορ. ι' 16 ἀναφέρεται ἀναντιρροῦτως ἡ φράσις εἰς τὴν ἐλπίσιν τοῦ μυστηρίου, ἡ χρησις ὅμως τῆς φράσεως ἐν Ματθ. ιδ' 19, Λουκ. κδ' 30, 35 καὶ Πράξ. κς' 35 περὶ κλάσεως ἄρτου ἐντελῶς ἀσχέτου πρὸς τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἀφήνει ἡμᾶς εἰς ἀμφιβολίαν τινὰ ὡς πρὸς τὴν ἐνταῦθα ἐκδοχὴν τῆς ἐκφράσεως ταύτης. Ἄλλ' ὅμως ἡ σχετικὴ περιγραφή τῆς Διδαχῆς ἐν κεφ. 9 καὶ 10 μᾶ, δίδει τὸ ἐνδόσιμον νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ θεία Εὐχαριστία ἐγένετο εὐθὺς πρὸ τῆς παραθέσεως τῆς κοινῆς τραπέζης.

4) Τέλος αἱ προσευχαί ἐγένοντο ἀπὸ κοινοῦ, «ὁμοθυμαδόν» (Πράξ. α' 14) ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ. Σημειωτέον δ' ὅτι οὐχὶ ἀπλῶς μόνον τὰς ἐν τῷ ναῷ καθιερωμένας ὥρας τῆς προσευχῆς ἐτήρουν οἱ πρῶτοι ἐν Ἱερουσαλὴμ χριστιανοί, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν, ἰδίως κατὰ τὰ δεῖπνα αὐτῶν προσηύχοντο (ἐνθ' ἄν. β' 46 «αἰνοῦντες τὸν Θεόν»).

Αἱ οὐσιώδεις αὗται γενικαὶ γραμμαὶ σκιαγραφοῦσι τὴν πρώτην χριστιανικὴν λατρείαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Ἱεροσολύμων. Ὡς πρώτην ὅμως ἱστορικὴν μαρτυρίαν περὶ τῆς λατρείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ θεωροῦσά τινες δραματικὴν τινὰ ἱερογλυφικὴν φράσιν, ἣν ἀνευρίσκομεν βραδύτερον ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιστολῇ τοῦ ἀπ. Παύλου πρὸς Κορινθίους (ιστ' 22). Ἡ φράσις αὕτη εἶναι ἡ «Μακαναθα», ταύτην δὲ μεταφράζει ὁ συγγραφεὺς τῆς Ἀποκαλύψεως διὰ τῆς ἑλληνικῆς φράσεως «ἄρχον Κύριε Ἰησοῦ» (κβ' 20). Τὴν ἐπιφώνησιν ταύτην ἐξεσώθουν οἱ χριστιανοὶ περὶ τὸ τέλος Ἰσως τοῦ κυριακοῦ δεῖπνου (πρβλ. καὶ Διδαχὴν 10,6), περὶ οὗ πλείοσται μανθάνομεν ἐκ τῆς πρώτης πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς καὶ ἐκ τινος χωρίου τῶν Πράξεων (κ' 7, 11).

Πάντα τ' ἀνωτέρω συγκεφαλαιοῦντες, παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς :

Ὡς ἐκ τῶν Πράξεων καιτφαίνονται, οἱ χριστιανοὶ τῶν Ἱεροσολύμων συνηθροίζοντο εἰς δύο διάφορα μέρη, ἢτοι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐν τῷ ἱερῷ, ἔ·θα ἐγένετο ἀπὸ κοινοῦ προσευχή, ἀνάγνωσις τῶν Γραφῶν (Παλαιὰ Διαθήκη) καὶ κήρυγμα ἔχον προσηλυτιστικὸν μᾶλλον χαρακτήρα, καὶ ἀφ' ἑτέρου κατ' οἶκον, εἰς ἰδιαιτέρα δηλαδὴ διμεροίσματα, εἰς ἃ μόνον οἱ τὸν Ἰησοῦν ὡς Μεσίαν καὶ Κύριον ἀναγνωρίζοντες παρίσταντο. Εἰς τὸν οἶκον παρετίθεντο κοινὰ τραπέζαι

ἐν αἷς «μετελαμβάνον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφ' ἰσότητι καρδίας» (ἐνθ' ἄν. β' 47) καὶ ἐτελεῖτο τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας μετὰ προσευχῶν καὶ αἵνων πρὸς τὸν Θεόν καὶ οἰκουμενικῆς διδασκαλίας τῶν Ἀποστόλων.

Α. Ν. ΜΟΡΑΓΓΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἀντιφάσεις.

Ἠγγέλθη κατ' αὐτὰς ὅτι ἐκ τῆς συνεργασίας τῶν ἀρμοδίων ὑπουργείων προέκυψε νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποῦ λαμβάνονται μέτρα πρὸς προστασίαν τῶν ἠθῶν. Γίνεται δὲ ἡ προστασία αὕτη διὰ τῆς ἀπαρτίσεως δυσωνύμων οἰκῶν κατ' ἅπαν τὸ κράτος, διὰ καταργήσεως τῶν ὑπαρχόντων καὶ διὰ καθορισμοῦ ἁρμοστέων ποινῶν κατὰ παντὸς ὁποσοῦντε συμπεριφορῆς εἰς τὸν ἠθικὸν ἐκτροχιασμόν. Ἐκ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, τὰς ὁποίας ἀνέγραψαν αἱ ἐφημερίδες, συνάγεται ὅτι ἤρχισε καὶ παρ' ἡμῶν νὰ πνέῃ ἀνεμὸς τις ὑγιῶν ἠθικῶν ἀρχῶν ἐφ' ἧσιν ἡ Πολιτεία ἐνόμισεν ἐπιβαλλόμενον εἰς αὐτὴν νὰ χαλινώσῃ δι' ὧν διαθέτει μέσων τὴν πρὸς τὴν ἀχαλινώσασιν ἐκκλίσειν τάσιν, ἣτις ἐξεδηλώθη μεταπολεμικῶς καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ἄλλ' ἐνῶ τοιαῦτα σωτήρια μέτρα λαμβάνει τὸ κράτος πρὸς προστασίαν τῶν ἠθῶν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς, διὰ τῆς ἑτέρας αἶρει μέτρα ἤδη πρὸ πολλοῦ νομοθετικῶς κηφθέντα ὑπὸ τοῦ ἰδίου, συντελοῦντα εἰς τὴν φθορὰν τῶν χρηστῶν ἠθῶν τῆς ἀνηλικῆς νεολαίας. Καὶ ἐννοοῦμεν τὰ προστατευτικὰ ὑπερ' αὐτῆς μέτρα διὰ τῆς ἀπαρτίσεως τῆς ὑπὸ τῶν ἀνηλικῶν φοιτήσεως εἰς τοὺς κινηματογράφους. Εἰς ἐσχῆν, κατὰ τὴν ὁποίαν εἰς τὰ πεπολιτισμένα κράτη ἀσκεῖται ἀγριωτάτη λογοκρισία τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν, δὲν εἶνε δι' ἐπιτετραμμένη εἰς τὴν ἀνηλικῆν νεολαίαν ἢ εἰς τοὺς κινηματογράφους ἐλευθέρως τῶν παιδῶν φοιτήσις, ἐπὶ Ἑλλάδι παραμερίζεται ἤδη ψηφισθεῖς προστατευτικὸς τῆς νεολαίας νόμος, τῆς ἠθικῆς εὐρωστίας αὐτῆς τιθεμένης ἐν ἧσσοι μοίρᾳ ἀπέναντι τῶν συμφερόντων τοῦ βαλκαντικοῦ τῶν ἐνοικιαστῶν τοῦ φόρου θεαμάτων. Καὶ δικαιοῦτά τις ἐκ τῶν τοιούτων ἀντιφάσεων νὰ εἰκάσῃ ὅτι τὰ διάφορα ὑπερ' ἠθῶν τάξεως τῆς κοινωνίας μέτρα δὲν εἶνε ἀπαιτήσιμα ἐκτιμήσεως πραγματικῆς τῆς σημασίας τοῦ ἠθικοῦ παραγόντος ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, ἠθικῆς ευαισθησίας, ἀλλὰ μίμησις τῆς κακοτεχνίας τῶν ἀλλοχού παρατοῖς πεπολιτισμένους κρατούντων, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ μόνον, χαρτίνη.

Ὁ διδάσκαλος τῶν νέων.

Καθ' ἃς ἀκριβῶς ἡμέρας ἐπίσημοι δηλώσεις ἔφερον ὅτι χάριν τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν φόρων τῶν δημοσίων θεαμάτων ἀναβάλλεται ἐπ' ἀόριστον ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν κινηματογράφων εἰς τοὺς ἀνηλίκους, δεκαεξαετείς καὶ δεκαεπταετείς ἐκβιασται συλληφθέντες ἐδήλωσαν ἀπροκαλύπτως εἰς τὴν ἀνάκρισιν ὅτι τὰς ἐκβιαστικὰς τῶν ἐπιχειρήσεις ἐνεπνεύθησαν ἀπὸ κινηματογραφικὰς ταινίας. Καὶ τὸ τμήμα Γενικῆς Ἀσφαλείας ἀνέφερε, βεβαίως, τὸ πρᾶγμα, εἰς τοὺς ἀρμοδίους· οὗτοι ὅμως ἐκράτησαν καὶ κρατοῦσι τὸν νόμον ἐν ἀδρανεῖα πρὸς ἀνυπολόγητον θετικὴν ζημίαν τῆς νέας γενεᾶς. Καὶ εἶνε ἀληθῶς ἀξιοθρήνητον τὸ θέαμα τοῦ παιδοκόσμου κατ' αὐτὰς μάλιστα τὰς μεσουυκτίους προβολὰς κινηματογραφικῶν ταινιῶν. Παιδιά ἀμφοτέρων τῶν φύλων κάθηνται παρὰ τοὺς πρεσβυτέρους μέχρι τῆς πρώτης μεταμεσουυκτίου παρακολουθοῦντα σκηνάς, τῶν ὁποίων θὰ ἦτο τοῦλάχιστον περιττὸν νὰ ἐλάμβανον ἀπὸ τοῦδε γῶσιν. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ μαστίγιον διὰ τοὺς γονεῖς τῶν, ἃς ὑψοῦται τοῦλάχιστον τοῦ νόμου ἡ ἀπειλή.

Ἡ νέα μανία.

Ἡ μανία λοιπὸν τῶν ἀθλητικῶν ἐπιδόσεων δὲν εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν νεολαίαν ἀπὸ μόνων τῶν ἐπόψεων, τὰς ὁποίας ἐθίζαμεν πρό τινος ἐν τῇ στήλῃ ταύτῃ· βλάπτει τοὺς νέους καὶ σωματικῶς. Ὁ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Καθηγητῆς τῆς Φυσιολογίας, ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἀρμόδιος νὰ ἔχῃ γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀπὸ ταύτης τῆς πλευρᾶς, ἐν ἐδικῷ του ἄρθρῳ ἐγνωμάτευσεν πόσον ὀλέθρια εἰς τὴν ὑγείαν καὶ αὐτοχρημα θανατηφόροι ἀποβαίνουν αἱ ὑπερβολαί, δι' ὧν ἐπέρχεται μερικὴ καταπόνησις ὠρισμένων τοῦ ὀργανισμοῦ ὀργάνων, κατ' ἀκόλουθίαν τῆς ὁποίας ἀπειλεῖται σοβαρῶς αὐτὴ ἡ ζωὴ τῶν νέων. Καὶ εἶνε ἐπόμενον: πᾶσα τοῦ μέτρου ὑπέρβασις εἶνε χάλασις τῆς ἁρμονίας τοῦ συνόλου, διατάραξις τῆς ἰσορροπίας τοῦ ὅλου ἀνθρώπου. Ἐν ἧ δὲ χώρα κατὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ ἢ πρὸς τὴν ἁρμονίαν προσοχὴ ἀπετέλει ἴδιον γνώρισμα τῶν προγόνων μας, καιρὸς εἶνε νὰ ἐνθυμηθῶμεν οἱ ἀπόγονοι τὴν ἀρχὴν ταύτην τῶν προπατόρων κατὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ.

Λάθος;

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν Λουδίῳ διὰ τὸ συνέδριον τοῦ Λάμπει' παρουσίας ἀντιπροσωπείας τῶν Ὁρθ. Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀναζωογονήσεως τῶν ἐκ τῆς ὀρθ. Ἀνατολῆς γνώσεων Ἀγγλῶν τινῶν, οἱ «Ἐκκλησιαστικοὶ Καιροὶ» τοῦ Λουδίου ἔκριναν ἐπίκαι-

ρον ὅπως δημοσιεύσωσιν ἄρθρον ἐν ᾧ γίνεται μνεῖα συγχρόνων τινῶν γεγονότων ἐκκλησιαστικῶν σημειωθέντων ἐν ταῖς ὀρθοδόξοις χώραις. Οὕτω π. χ. ἐπεχειρήθη μία σύντομος ἀνασκόπησις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος τῆς «αὐτοκεφαλοποιήσεως» τῆς Ἐκκλησίας τῶν Δωδεκανήσων, ἐγένετο μνεῖα τῆς κατ' αὐτὰς συγκληθείσης μεγάλης Συνόδου τῆς ἐν Πολωνίᾳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφανέντος ζητήματος τῶν λεγομένων «Μαριαζιτῶν». Παραδόξως ὁμως μεταξὺ τῶν συγχρόνων ζητημάτων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας περιελήφθη καὶ ἡ ἐπ' ἐσχάτων σημειωθείσα ἐν τῇ Ἀβυσσινακῇ Ἐκκλησίᾳ κίνησις. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἐδεικτικὸν πόσον οἱ ξένοι δὲν εἶνε ἀκόμη εἰς θέσιν νὰ διακρίνωσι τίνες εἶνε αἱ ὀρθοδόξοι Ἐκκλησίαι ἐν τῇ προκειμένῃ δὲ περιπτώσει ὁ γράφων τυγχάνει ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἐπὶ μακρὸν διατριψάντων ἄγγλων ἱερέων, ἐπιμελῶς μελετησάντων τὰ ἡμέτερα καὶ ἐπαρκῶς μαθόντων καὶ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερά Σύνοδος συνήλθε σήμερον εἰς δικαστικὴν συνεδρίαν.

— Ἐπανέκαμψεν ἐκ Λουδίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν Ἀθηναγόρας, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ ὡς ἀντιπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῷ συνεδρίῳ τῶν Ἀγγλικανῶν Ἐπισκόπων ἐν Λάμπει.

— Διὰ Διατάγματος τῆ 8 Ἰουλίου ἐ.ε. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 12 τοῦ ἰδίου κατάχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 132 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη ἡ ἐπιβληθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ποινὴ εἰς τὰς μοναζούσας ἀδελφὰς τῆς ἱ. μονῆς «Κεχροβουνίου» Τήνου, 1) εἰς τὴν Καλλιστράτην Καρούση, Πελαγίαν Καρούση καὶ Μαγδαληνὴν Μαθιοῦ ἢ ἀποβολὴ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος, 2) εἰς τὴν Πελαγίαν Μαραβέλλα πενταετῆς σωματικὸς περιορισμὸς ἐν τῇ ἱ. μονῇ «Πεπελερίτσας», 3) εἰς τὴν Μαγδαληνὴν Ψαρροῦ τριετῆς σωματικὸς περιορισμὸς ἐν τῇ ἱ. μονῇ «Καλτεζῶν» ἐπαρχίας Μαντινείας, 4) εἰς τὴν Εὐθυμίαν Μάνου τριετῆς σωματικὸς περιορισμὸς ἐν τῇ ἱ. μονῇ Προφῆτου Ἑλίου «Υδρας», 5) εἰς τὴν Χριστοτύμφην Κωστάκη διετῆς σωματικὸς περιορισμὸς ἐν τῇ ἱ. μονῇ ἁγίου Νικολάου Θήρας, 6) εἰς τὴν Μελανίαν Καναρὴ ἐνιαύσιος σωματ. περιορισμὸς ἐν τῇ ἱ. μονῇ ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου τῆς ἱ. μητροπ. Παροναξίας καὶ 7) εἰς τὴν Μακρίνην Κανακάρη ἐν-

αύσιος σωματικός περιορισμός ἐν τῇ ἰ. μονῇ Μεταμορφώσεως, ἢ Δάσους τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως.

— Ὁ ἰ. ναὸς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐν Φολεγάνδρῳ ἀνεγυμνώθη ὡς ἐνοριακὸς ἀντὶ τοῦ ἀχοι τοῦδε τοιοῦτου τοῦ Ἁγ. Νικολαίου, διὰ διατάγματος ἐκδοθέντος τῇ 8 Ἰουλίου ἐ. ἔ. καὶ τῇ 17 τοῦ ἰδίου καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 244 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως.

— Διὰ Διατάγματος τῇ 8 Ἰουλίου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 18 τοῦ ἰδίου καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 243 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως αἱ ἐν τῇ ἰ. μητροπολεὶ Ἰωαννίνων ἰ. μοναὶ συγχωροῦνται ὡς ἑξῆς: 1) εἰς τὴν ἰ. μονὴν «Βουτσᾶς» αἱ ἰ. μοναὶ α) τῆς Θεοτοκου «Μακρύνου» β) τοῦ Ἁγ. Νικολαίου «Φραγκίδων»· 2) εἰς τὴν ἰ. μονὴν Μεταμορφώσεως, «Ρωμανοῦ» ἢ ἰ. μονὴ τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων «Μεσοσιανῶν»· 3) εἰς τὴν ἰ. μονὴν «Διυραχάνης» ἢ τοῦ Τιμίου Προδρόμου «Γαστρίτσας» β) ἢ τοῦ Τιμ. Προδρόμου «Λυκοτριχίου», γ) ἢ τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς «Τζιώρας» καὶ δ) ἢ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου «Στουπάνης» καὶ 4) εἰς τὴν ἰ. μονὴν Βελλάς α) τῆς Ἐυαγγελιστρίας «ἄνω Σουδενῶν» β) τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτοκου «Ἀσπραγγέλων» γ) ἢ τῶν «Πατέρων» καὶ δ) ἢ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου «Διγκιάδων».

— Ἐνεκρίθη ἡ ἐπιβληθεῖσα ποιὴ τῆς μηνιαίας ἀργίας εἰς τὸν ἱερέα Δημ. Ροκου ἐφημ. τοῦ ἐν Ἀγρινίῳ ἰ. ναοῦ Ἁγ. Δημητρίου.

— Ἐπίσης ἐνεκρίθη ἡ ἐπιβληθεῖσα ποιὴ τῆς καθαιρέσεως εἰς τὸν πρῶτον ἱεροδιάκονον Μεθόδιον Παπαγεωργίου ἀδελφὸν τῆς ἰ. μονῆς Πεντέλης, διὰ Διατάγματος ἐκδοθέντος τῇ 8 Ἰουλίου ἐ. ἔ. καὶ τῇ 12 τοῦ ἰδίου καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 132 φύλλῳ τῆς ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως.

— Ἐπίσης διὰ Διατάγματος τῆς ἰδίας ἡμερομηνίας καὶ τοῦ ἰδίου φύλλου τῆς ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως χαρίζεται τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποιῆς τοῦ ἱερομονάχου Δαμιανοῦ Γεωργιάδου, ἀδελφοῦ τῆς ἰ. μονῆς «Ζωοδ. Πηγῆς» τῆς ἰ. μητροπόλεως Ὑδρας.

— Ὡσαύτως διὰ Διατάγματος τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας χαρίζεται τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποιῆς τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τὸν ἱερέα Νικ. Μανίκαν ἐφημέριον Μουζακίου τῆς ἰ. μητροπόλεως Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος.

— Διὰ Διατάγματος τῇ 23 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 24 τοῦ ἰδίου καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 121 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, χαρίζεται τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποιῆς τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τὸν ἱερέα Ἰωάννην Βήκην πρῶτον ἐφημέριον Γουδοβιάδης τῆς ἰ. μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν.

— Το ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 33058/1258 καὶ ἀπὸ 24 Μαΐου 1930 ἐγγράφου αὐτοῦ, ἀποσταλέντος ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς κατὰ τὴν ἰ. μητρόπολιν Ἐλασσῶνος ἱερμίας Μονῆς «Ὀλυμπιώτισσης», παραγγέλλει, ὅπως μεταφθεῖται εἰς τὸ Βυζαντινὸν καὶ Χριστιανικὸν Μουσεῖον Ἀθηνῶν τὰ θυρόφυλλα τοῦ Νάρθηκος τῆς ἰ. Μονῆς ταύτης. Διαβούσα ἀφορμὴν ἐκ σχετικοῦ ἐγγράφου τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος,

αἰτουμένου ὁδηγίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ἔχον ὑπ' ὄψει καὶ τὰ ἐν ἀντιγράφῳ ἀνακρινώθέντα τῆς Συνόδου καὶ πρὸς ἄλλας Μονὰς ἀπευθυνθέντα γράφα τοῦ Ὑπουργείου περὶ ὁμοίας ὑποθέσεως, ἢ ἰ. Σύνοδος ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ὅπως ἀναστείλῃσαν περαιτέρω σχετικὴν ἐρεύθειαν περὶ μεταφορικῶν κειμηλίων. καθ' ὅσον ἢ καθ' οἷονδήποτε τρόπον πρὸς οἰοδήποτε σκοπὸν μεταφορὰ τῶν ἀπ' αἰῶν φυλασσομένων ἐν ταῖς ἰ. Μοναῖς ἱερῶν κειμηλίων ἐμπειρελεῖται πολλοὶς καὶ ποικίλους κινδύνους φέρῃς καὶ ἀπωλείας τούτων, οἷς οἷτε νὰ προῖδῃται νὰ δυνατὸν, οὔτε καὶ νὰ ἀποσοβῆσθαι ἀσφαλῶς. Περὶ τούτων, ἀπὸ τε ἱστορικῆς καὶ προσκυνηματικῆς ἀποψέως ἢ ἀπομακρυνεῖς τῶν κειμηλίων, ἔστω καὶ προσωρινῶς, εἶναι λίαν ἐπιζήμιος διὰ τὰς ἰ. Μονὰς, δὲ ἡγουμενοσυμβούλια παραλαβόντα ταῦτα παρὰ τὸ προκατόχον αὐτῶν ὡς ἰδιοκτησίαν τῆς Μονῆς εἰς προσωπικῶς ὑπεύθυνα καὶ ὑπόλογα ἀπέναντι τῶν προϊσταμένων αὐτῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν, ὑποχοντα καὶ ποινικὴν εὐθύνην, ἣν δὲν δύνανται νὰ ποφύγῳσιν ἐνεργουῦντα ὁπωσδήποτε πέραν τῶν ἐπιβληθέντων αὐτοῖς καθηκόντων.

— Κατὰ τὰς εἰδήσεις τῶν ἐφημερίδων, κατόπιν ἐγγράφου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐπὶ ἀναφοράς τῆς Διευθύνσεως εἰδικῆς ἀσφαλείας, ὁ ἀνακριτὴς τοῦ 10 τμήματος κ. Σαπουνητζάκης ἐπιληφθεὶς ἀνακρίσει πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς καταγεγραμμένης βιαιᾶς προλήψεως καὶ τῆς συζήτου καὶ τῆς γυναικαδέλφης τῆς πρόσφυγος Κωνσταντινίδου εἰς τὴν οὐνίαν ὑπ' αὐτῆς τούτου, ἐπεξέτερε τὰς ἀνακρίσεις του ἐπὶ ὅλης τῆς δράσεως τῶν οὐνιτῶν ἐν Ἑλλάδι. Ἐκ τῶν ἀνακρίσεων τούτων ἀπεκαλύφθησαν αἱ μέθοδοι τὰς ὁποίας μεταχειρίζεται ἡ ἐνταῦθα οὐνιτικὴ προπαγάνδα ὅπως πρᾶσιν ἀπλοῦς ὀρθοδόξους νὰ ἀσπασθῶν τὸ καθολικὸν δόγμα. Οὕτω διεπιστώθη ὅτι ἀρχηγὸς καὶ κριος μοχλὸς τῆς οὐνιτικῆς προπαγάνδας εἶνε, ὁ νῦν τὰς διαταγὰς τοῦ ἐπισκόπου τῶν οὐνιτῶν Χαλκιδικῆς διατελὼν οὐνιτικὸς ἱερεὺς Γεώργιος Ἐυνοπὸλος Μέλη ἐπίσης τῆς οὐνιτικῆς προπαγάνδας εἰνε οὐνιταὶ ἱερεῖς δὸν Ριχάρδος, δὸν Καπέλλα, Μακάριος Β. Τσίνο, Ἀμβρόσιος Βασιλειάδης, ὁ διάκονος Σίφρονιος Ράσι, αἱ Μασδαληνὴ Φωτιάδου καὶ Φλωπὶνα δὸ Μοντι καὶ ὁ πρόσφυξ Ἐλευθέριος Κωνσταντινίδης ἢ Χατζηδημητρίου. Ἐκ τῶν διερεργηθεισῶν ἀνακρίσεων ἐξηκρβώθη ἐπίσης ὅτι τὸ κέντρον τῶν οὐνιτῶν εἶνε ἢ εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ Ἀχαρῶν πρὸς Λυκατοικία Δελένδα, εἰς τὴν ὁποίαν πρᾶκτορες τῶν οὐνιτῶν φροντίζουσι νὰ προσελκύουσι οἰκογενεῖας ἀμύθων καὶ πτωχῶν προσφύγων. Εἰς τὰς οἰκογενεῖας ταύτας παρέχεται πολυτελὲς διαμέρισμα εἰς τὴν πολυκατοικίαν ὅπως διαμενοῦν, δίδεται δὲ εἰς αὐτὰς καὶ τροφή. Εἰς τοὺς οἰκογενειάρχας πρόσφυγας καὶ τὸν συζήγουσι τῶν οἰοῦνται ἱερεῖς, οἱ ὅποιοι πρὸς παρεμπλήρωσιν ἐξακολουθοῦν νὰ φέρουσι τὸ ὀρθόδοξον σχῆμα, λέγουσι κατ' ἀρχάς ὅτι ἔχουσι περισυλλεγῆ ὑπὸ φιλοπατρίχου ἰδρύματος, κατόπιν δὲ σὺν τῷ χρόνῳ καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἢ ἑορτὴν κάμνουσι κηρύγματα διὰ τῶν ὁποίων τοὺς συνιστοῦν νὰ ὁμολογήσουσι τὴν

στην εἰς τὸν πάπαν», ὁ ὁποῖος εἶνε ἀλάθης καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς», καὶ τοὺς ὑπόσχονται ὅτι, ἂν ἀλλάξουν δόγμα, θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν μέριμνα καὶ ὅτι θὰ τοὺς δοθοῦν πολλὰ χρήματα. Ἐπίσης τοὺς ὑπόσχονται ὅτι ἡ οὐνία θὰ ἐκπαιδεύσῃ δωρεὰν τὰ τέκνα των. Οἱ περισυλλεγόμενοι πρόσφυγες κατηχούμενοι τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν οὐνίαν ἀναγκάζονται πλεονὴς νὰ ὁμολογήσουν πίστιν εἰς τὸν πάπαν, διότι ἐν ἐναντία περιπτώσει ἐκδιώκονται ἐκ τῆς πολυκατοικίας διὰ τὴν παραχωρηθῆναι τὰ διαμερίσματα, τὰ ὁποῖα κατεῖχον, εἰς ἄλλους νεοφωτιστοὺς. Ὅταν οἱ ἀνωτέρω πράκτορες τῆς οὐνίας δὲν κατορθώνουν νὰ προσηλυτίουν οἰκογενειάρχας, προσηλυτίζουσι διαφόρους πρόσφυγὸς παιδᾶς. Τοὺς παραλαμβάνουσι ἀπὸ τοὺς γονεῖς των ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι θὰ τοὺς εἰσαγάγουν εἰς ὄρφανοτροφεία, καὶ τα μὲν ἄρρητα ἀποστέλλουσι εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μιχαὴλ Βοδα 191 ἀερναρίου, τὸ ὅποιο διευθύνει ὁ δὸν Καπελλά, τὰ δὲ θήλαα εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑλπίδος 5 παρθενωμογεῖον «Ἡ Παμμακάριστος», τὸ ὅποιο διευθύνει ἡ Μαγδαληνὴ Φωτιάδου. Ἐκ τοῦ προχείρου ἐλέγχου, εἰς τὸν ὅποιον προέβη ὁ ἀνακριτὴς κ. Σαπουντζάκης, διεπίστωσεν ὅτι κατὰ τὸ τρέχον μόνον ἔτος προσηλυτίσθησαν οὐν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἐκτὸς ἄλλων καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν προσφύγων Χ. Καρατζόγλου, Σολῶνος Μπισογάλη, Παντελὴ Ἐνδοστρατιάδου, Ἰω. Ἑσκινογλου, Ἡλία Ἰορδανου, Ν. Ἀρβανιτακη, Ἀρ. Στεφανοπούλου, ἡ ὁποία καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, Παῖσιου Χανλεογλου, Κ. Νικολαΐδου, Ἐὐθυμίας χήρας Καρατζόγλου, Ἄννας Κουβίλη, Ἰωάννου Τσουρουφίδου καὶ Παναγιώτη Κουτρίδου. Ἐπίσης ἐξηκριβώθη ὅτι ἀπὸ τὸ ἐδῶ οὐνιτικὸν κέντρον διευθύνεται ἡ ὑπὸ τοῦ οὐνίτου ἱερέως Παπαδοπούλου ἐνεργουμένη ἐν Ἀυῶν προπαγάνδα μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐκεῖ ἑλληνικῆς παροικίας. Ἄς σημειωθῇ ὅτι μέχρι τοιοῦτου σημείου φθάνουν αἱ πιεσεις τῶν πρακτορῶν τῆς προπαγάνδας ὥστε ἡ σύζυγος τοῦ Κωνσταντινίδου ἀπεπειράθη νὰ αὐτοκτονήσῃ λόγῳ τῶν μαρτυριῶν, εἰς τὰ ὁποῖα τὴν ὑπεβαλεν ὁ σύζυγός της διὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ ἀσπασθῇ τὴν οὐνίαν. Ὁ κ. Σαπουντζάκης ἐκάλεσεν ἤδη εἰς ἀπολογία ὄλους τοὺς πράκτορας τῆς οὐνιτικῆς προπαγάνδας. Ἐξ αὐτῶν προσήλθον καὶ ἀπελογηθήσαν οἱ Γ. Ξενοπούλου καὶ Κωνσταντινίδου, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἀπηγγελέθη κατηγορία ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 198 τοῦ ποινικοῦ νομοῦ περὶ προσηλυτισμοῦ. Ἐπειδὴ τὸ ἀδίκημα εἶνε πλημμέλημα, ἀμφότεροι ἀπελύθησαν, ὁμοφώνωντων εἰσαγγελέως καὶ ἀνακριτοῦ. Ὁ κ. Σαπουντζάκης συνεχίζει τὰς ἀνακρίσεις ὅπως ἐξακρ βίωση πάντα τὰ ἔνομα τῶν προσηλυτισθέντων.

—Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριακοσιπενταετίας ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τῆς ἐπιστημονικῆς δράσεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γρηγόριος Παπαμιχαὴλ παρακληθεὶς ὑπὸ μαθητῶν, συναδελφῶν καὶ φίλων τῆς Α. Μ. ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐκδόσεως τιμητικοῦ Τόμου, περιλαμβάνοντος ἐπιστημονικὰς πραγματείας ἢ συγχαρητικὰς προσαγορεύσεις ἢ ἀναμνήσεις ἐκ τῆς

ζωῆς τῶν σχολῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἡ Α. Μ. ἐδίδαξε. Πᾶσα πρὸς δημοσίευσιν ἕλη δέον νὰ ἀποσταλῇ ἀνευ ἐτέρου ἐπ' ὀνόματι τοῦ κ. Παπαμιχαὴλ (Ἀθῆνας, Μοσχουνησιῶν 12α) μέχρι τοῦ προσεχοῦς Νοεμβρίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α. Π. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας πρὸ τῆς ἐκ Λονδίνου ἀναχωρήσεως αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸς εἰς ἀκρόασιν παρὰ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἡ Ι. Σύνοδος ἐν τῇ μερίμνῃ αὐτῆς περὶ γνώσεως τῆς ἀκριβοῦς θρησκευτικῆς, ἠθικῆς, κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν ἐνοριῶν τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας διεβίβασε πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῷ κράτει ἱερεῖς ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ἱερεῖς τὰ ἀκόλουθα :

α) Ἡ μεθ' ἐξάμηνον ἀποστολὴ πρὸς τὴν Ι. Σύνοδον λεπτομεροῦς ὑπομνήματος περιέχοτος τὴν ἱστορίαν τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ ἕκαστος ἱερατεύει, τὴν προέλευσιν τῶν κατοίκων του, τὸν χρόνον τοῦ οἰκισμοῦ του, τὰς κυκλοφορούσας μεταξὺ τῶν κατοίκων του ἱστοριομυθίας, τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐνοριακοῦ ἱεροῦ, κατάλογον τῶν ἐν τῷ χωρίῳ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως του ἱερατευσαντων κλ. β) ἔτησιον ὑπόμνημα περιλαμβάνον τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν κατάστασιν τῆς ἐνορίας, τὴν κοινωνικὴν αὐτῆς καὶ οἰκονομικὴν θεοιν, καὶ ἔκθεσιν περὶ τῆς ἕξω τῆς ἐκκλησίας ποιμαντικῆς, φιλανθρωπικῆς καὶ διδακτικῆς δράσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου γ) ἕκαστος ἱερεὺς ὀφείλει τὸ κατὰ δύναμιν νὰ συγγράφῃ κατ' ἔτος μίαν πραγματείαν ἐπὶ θέματος διδομένου εἰς αὐτὸν ἢ ἐγκεκριμένου ὑπὸ τοῦ κυριάρχου μητροπολίτου του. Ἡ πραγματεία αὕτη δέον νὰ ἦνε σύντομος, ὅσον τὸ δυνατόν λαϊκωτέρα καὶ προῖον εὐσεβοῦς διαθέσεως. Αἱ ἀρισται ἐξ αὐτῶν θὰ δημοσιεύωνται ἐγκρίσει τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἀρχιερέως ἢ τῆς Ι. Συνόδου δ) Ἐκαστος ἐφημέριος ὀφείλει νὰ τηρῇ μητρώων διηρημένον εἰς μερίδας δι' ἐκάστην οἰκογενεῖαν τῆς ἐνορίας του. Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ σελίδι του μητρώου θα ἀναγράφωνται πάντα τὰ ζῶντα μέλη τῆς οἰκογενείας καὶ τὰ ἐκάστοτε νεογέννητα, ἐν δὲ τῇ ἀντιστοιχῶ σελίδι τὰ ὀνόματα τῶν θνησκόντων καὶ ἡ χρονολογία τοῦ θανάτου. Πλὴν τούτων, εἰς ἰδίας μερίδας θὰ ἀναγράφηται ποῖα μέλη ἐξομολογεῖ καὶ κοινωνεῖ, ποῖας ἱεροπραξίας τελεῖ διὰ τὴν οἰκογενεῖαν, ἢ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ τῆς κατάστασις, αἱ ἔκτακτοι περιστάσεις δι' ἧς τυχὸν ὑπὸ τῆς οἰκογενείας ἐκλήθη, καὶ ἡ ὑλικὴ καταστάσις αὐτῆς. Προσέτι ἕκαστος ἐφημέριος ὀφείλει νὰ τηρῇ δύο ἐτι βιβλία : ἐνοριακὸν κώδικα καὶ βιβλίον κηρυγμάτων. Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ θὰ ἀναγράφῃ οἰουδήποτε τυχὸν ἀξιοσημεῖωτον ἱστορικὸν γεγονός τῆς ἐνορίας, οἰανδήποτε ἐπίσκεψιν τοῦ χωρίου ὑπὸ ἐπίσημου προσώπου (βασιλέως, μητροπολίτου, ὑπουργοῦ), καὶ ποῦ τοῦτο κατέλυσε, ποῖοι ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐνορίας του ἐστρατολογήθησαν διὰ πόλεμον, ποῖοι δ' ἐξ αὐτοῦ ἐπέστρεψαν ζῶντες καὶ ποῖοι ἀπέθανον ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης, τινα μνημεῖα ἐγείρονται ἐν τῷ χωρίῳ του ὑπὲρ ἡρώων, πότε ἐν τῇ ἐνορίᾳ του ἐγένετο τυχὸν γέφυρα, σχαλεῖον, ἀναγνωστήριον καὶ εἴ τι παρό-

μοιον' εν δε τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ ὁ ἱερεὺς θὰ ἀναγράφῃ τὰς ἡμερομηνίας τῶν κηρυγμάτων του, τὰ περὶ ἃν ὁμιλεῖ θέματα καὶ τὰς ἃς ἀναπτύσσει κυριωτέρας ἰδέας.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Ἡνωμένης ἐλευθέρως Ἐκκλησίας τῆς Σκωτίας ἐψήφισεν ὑπὲρ τοῦ ἐκλογίμου τῶν γυναικῶν ὡς καστόρων. Ἡ ἀπόφασις ἐνεκρίθη ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῆς Ἐκκλησίας διὰ καταπληκτικῆς πλειονοψηφίας.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Γενναδίου Σχολαρίου Ἄπαντα τὰ εὐρισκόμενα. Oeuvres complètes de Gennadios Scholarios publiées pour la première fois par † Mgr Louis Petit Archevêque de Corinthe. † X. A. Sideridès membre de plusieurs Sociétés, Martin Jugie des Augustins de l'Assomption. Tome III. Oeuvres polémiques, Questions théologiques, Écrits Apologétiques. Paris, Maisson de la Bonne Presse, 1930.—Ὡς γνωστόν, τὴν ἔκδοσιν τῶν Ἀπάντων τοῦ Γενναδίου Σχολαρίου εἶχον ἀναλάβει οἱ τρεῖς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ τίτλῳ αὐτῆς ἀναφερόμενοι ἐπιστήμονες, ἐξ ὧν ἐν τοῖς ῥῶσιν ἀπέμεινε μόνον ὁ τρίτος, τῶν δύο πρώτων ἐκλιπόντων κατὰ σειρὰν τῆς τῶν ὀνομάτων τῶν ἀναγραφῆς. Ἡ δὲ Ἐκκλησία ἀνέγραψε μετὰ λύπης τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Σιδερίδου, ἐπελθόντα αἰφνιδίως ἐκ καρδιακοῦ νοσήματός τῃ 14 Αὐγούστου τοῦ παρελθόν-

τους ἔτους, μόλις ὡς εἶχε λάβει ἐκ Παρισίων τὰ τυποφικὰ δοκίμια τοῦ 12ου τυπογρ. φύλλου τοῦ ἀνά χι τόμου καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ II τοῦ ὅδη κυκλοφορήσας τρίτος τόμος περιλαμβάνει Προλόγῳ μὲν βιογραφίαν μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Ξενοφώντος Σιδερίδου μετὰ πλήρους καταλόγου τῶν δεδομένων ἔργων του (I—VI), Εἰσαγωγῆν ἀναφερομένην εἰς τὰ ἐν αὐτῷ περιλαμβανόμενα ἔργα τοῦ Σχολαρίου (VII—LII) καὶ εἶτα τὸ κείμενον αὐτῶν (1—547) μετὰ ἀπαραιτήτων ἐν τῷ τέλει πινακῶν. Ὁ τόμος οὗτος ἔχει ἐν συνεχείᾳ τὰ ἀντιλατινικὰ ἔργα τοῦ Σχολαρίου πολεμικὰ ἄλλα κατὰ τοῦ Βασιλαάμ καὶ τῶν ὀπαδῶν κατὰ τῆς σιμωνιακῆς αἰρέσεως καὶ ἔλεγχον τῆς ἰουδαϊκῆς πλάνης. Κατόπιν ἀκολουθοῦσι μελέται αὐτοῦ ἐπιτημάτων ἁγιογραφικῶν καὶ θεολογικῶν, οἷον λύσεις ῥωτῶν ἁγιογραφικῶν καὶ δογματικῶν καὶ ποιικίλων θεολογικῶν, μετ' ὧς παρατίθενται ἀπολογητικὰ εἰς τινὰ ἔργα κυρίως πρὸς τοὺς μουσουλμάνους «περὶ μόνης ὁδοῦ πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων» ὡς ἀραβικῶς ἡρμηνεύθη—, ἔπειτα περὶ τῆς ἡμῶν πίστεως—καὶ τοῦτο «ἀραβικῶς δοθέν»—, καὶ ἔρωται καὶ ἀποκρίσεις περὶ τῆς θεότητος τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἰσοῦ Χριστοῦ». Τέλος, ἐν Παραρτήματι εἰς τὰ πολεμικὰ τοῦ Σχολαρίου ἔργα δημοσιεύεται «ἀπόκρισις» αὐτοῦ εἰς τὰ συλλογιστικὰ πρὸς λατίνους κεφάλαια Μάρκου μη πολίτου Ἐφέσου τοῦ Εὐαγγελικοῦ, ἐξ αἰτήσεως τοῦ Πατριάρχου Κυρίου Γρηγορίου τοῦ Νέου Ὁμολογητοῦ, τοῦ τόμου τούτου τὴν ἔκδοσιν διακρίνει ἡ καὶ διὰ δύο πρώτους ἐπιδειχθείσα ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν ἐπιμέλει

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Νέας Μονῆς Χίου διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ τετραετής ἐνοικίασις τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς Πηγῆ (Πυργίου), Πολάτιον (Χαλκειοῦς), Ἅγιος Γεώργιος Σκεπιδῆς, καὶ Ἅγιος Ἰσίδωρος Πετροκοκκίνου, ὑπὸ τοῦς ἐξῆς ῥυθμίσεις: 1ον) Πρώτη προσφορά φέρεται διὰ τὴν Πηγὴν δραχ. 20000, ἐτησίως διὰ τὸ Πολάτιον δραχ. 5000, διὰ τὸν Ἅγιον Ἰσίδωρον δρ. 1000. 2ον) Τὸ μίσθωμα θέλει προπληρωθῆται τὴν πρώτην ἡμέραν ἐκάστης ἐτησίως μισθώσεως. 3ον) Ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ προσαγάγῃ ἀξιόχρεον ἐγγυητὴν ὅστις θέλει προσυπογράψῃ τὰ πρακτικὰ δημοπρασίας, καθὼς καὶ τὰ ὀριστικὰ συμβόλαια, καὶ θέλει εἶσθαι ἀλληλεγγύως καὶ ἀδιαιρέτως ἀπεύθυνος διὰ τὴν καταβολὴν τῶν μισθωμάτων, καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν λοιπῶν ὀφειλῶν τῆς μισθώσεως. 4ον) Ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ φυτεύῃ ἐν τῷ μισθίῳ δέκα ἀμυγδαλέας ἐτησίως, νὰ καλλιεργῇ, λιπαίνῃ καὶ περιποιεῖται τὸ μισθιον κατὰ τὴν γεωργικὴν τάξιν. 5ον) Ὁ μισθωτὴς ἐν περιπτώσει ἐκποίησης τοῦ κτήματός οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ἀποζημιώσεως. Ἡ δημοπρασία διεξαχθήσεται τὴν 3ην Αὐγούστου ἔ. ἔ., ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 1/2—12 ἠνῶπιον τῆς κατὰ Νόμον Ἐπιτροπῆς, ἐν τῇ πόλει Χίου, καὶ ἐν τῇ Πλατείᾳ Τριανδρίας.

σίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ ἐξῆς κτήματα τῆς Μονῆς: α) οἱ ἄγροι εἰς θέσιν Γκατσοῦνας ὀρίου Κάφια· β) τὸ τόχιον τὸ ἐντὸς τοῦ χωρίου Περθορίου κείμενον μετὰ γνωστῶν ὀρίων αὐτῶν. Ἡ δημοπρασία γενήσεται ἐν πόλει τὴν 17ην Αὐγούστου ἔ. ἔ., ἡμέραν Κυριακὴν ὥραν 10—12 π. μ. ἠνῶπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Τριπόλεως καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς συμφώνως τοῖς ῥυθμίσεσιν ἀρχικῆς διακηρύξεως καὶ ὑποχρεώσεως, οἵτινες εἰσὶν κατεπιβεβλημένοι εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Καλαβρύτοις Ἱερᾶς Μονῆς ἁγίων Θεοδώρων προκηρύττει ὅτι τὴν 10ην 17ην 24ην Αὐγούστου ἔ. ἔ. ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως α) Οἱ ἐν τῇ περιφέρειᾳ τῆς κοινότητος Καλλιφωνίου ἢ Σαββανῶν ἄγροι τῆς Μονῆς ἢ δημοπρασία θέλει ἀνεργηθῆ ἐν Καλαβρύτοις ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Καλαβρυτῶν, καὶ β). Οἱ ἐν τῇ περιφέρειᾳ τῆς κοινότητος Ἁγῶν Κλειταρίας ἢ Καρνασίου ἄγροι τῆς Μονῆς, καὶ ὧν ἡ δημοπρασία θέλει ἀνεργηθῆ ἐν Καλαβρύτοις ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Κλειταρίας. Οἱ γένει ὄροι ὑποχρεώσεων εἰρίσκονται ἐν τῷ Γραφεῖῳ τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐπάνω Χρῆσας διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν

Τύποις «Φοίνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44 — Ἀθήναι

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,, ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΙΕΡΕΥΝΤΑΚΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΝΑ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΣ ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ ΘΕΟΔ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ ΕΠΙΤΡ. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 80. ΕΣΩΤ. ΦΡ. 80. ΑΜΕΡ. ΔΟΛ. ΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΝΑΘΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΔΡΧ. ΝΑΘΝ ΚΩΡΙΩΝ 80. ΙΕΡΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
Διεύθυνσις Συντάξεως : Μοσχονησίω 12α. — Διεύθ. Διαχειρίσεως καὶ Διευκτεριστέσεως : Μάγ. Ἀρχιεπ. ὁδ. Φιλοθέης

γραφικῶς εἰς τὴν Ἀστυν. Ἀρχὴν τῆς περιφέρειας τοῦ τόπου τῆς κανονικῆς διαμονῆς τοῦ κληρικοῦ ἢ μοναχοῦ, ἥτις ἀνακοινοῖ τοῦτο εἰς τὴν οἰκίαν Μητροπολιν.

5. Τελικὸς σκοπὸς τῆς ἀπελάσεως τοῦ κληρικοῦ ἢ μοναχοῦ ἐκ τῆς περιφέρειας ἐν ἡ ἀντικανονικῶς παραμένει, εἶναι, ὡς εἴρηται, ὅπως ἐπανεέλθῃ οὗτος εἰς τὸν τόπον τῆς κανονικῆς του διαμονῆς. Ἐπομένως, ἐὰν ὁ κληρικὸς ἢ μοναχὸς ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς μιᾶς περιφέρειας, δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τόπου τῆς κανονικῆς του διαμονῆς, ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν περιφερειῶν τούτων παρεμβάλλονται ἄλλαι περιφέρειαι, ἢ Ἀστυνομικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ γνωστοποιῇ τὴν ἀπέλασιν εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν τῆς περιφέρειας, δι' ἧς θὰ διέλθῃ οὗτος, ἥτις Ἀρχὴ θέλει μερμὴν ἐπίτης περὶ τῆς ἀπελάσεως αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς περιφέρειας τῆς, ἐνεργουμένων τῶν ἀνωτέρω ὀριζομένων.

Ἀρμόδιος Μητροπολίτης διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ὡς ἄνω πράξεων εἶναι, ὡς εἶχες, ὁ τῆς περιφέρειας ταύτης.

6. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλουσιν ἐνεργεῖ ἀλληλοδιαδόχως αἱ Ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἄλλων τῶν διαμέσων περιφερειῶν, μέχρις οὗ ὁ κληρικὸς ἢ μοναχὸς ἐπανεέλθῃ εἰς τὸν τόπον τῆς κανονικῆς του διαμονῆς.

Τόπος προορισμοῦ τῶν μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἶναι αἱ Καρυαί. Ἡ Ἀστυνομικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ ἀνακοινοῖ τὴν ἐνέργειάν τῆς καὶ εἰς τὸν ἐν Καρυαῖς Διοικητὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

7. Εἰς τοὺς Ὀρθοδόξους κληρικοὺς καὶ μοναχοὺς τοῦ προερχομένου ἐξ ὁμοδόξων ἐκτὸς τοῦ Κράτους Ἐκκλησιῶν, θὰ ἐπιτρέπη μὲν τὴν διαμονήν, μετὰ προηγουμένην ὁμῶς συνεννόησιν πρὸς τὸν Μητροπολίτην τῆς περιφέρειας σας, θὰ ἀναφέρεσθε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπαγορευομένης μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν οδηγιῶν τούτου πάσης Ἱεροπραξίας.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΣΙΑΕΡΗΣ

Ἡ ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Ἄλλο σπουδαῖον ζήτημα περὶ τὸ ὁποῖον λίαν προσεχῶς θὰ ἐπασχοληθῇ ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ πολὺ παλαιόν, δυστυχῶς, καὶ πάντοτε νέον ζήτημα τῆς ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως τοῦ κλήρου.

Δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἐπαινέσωμεν τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς ληφθεῖσαν πρόνοιαν περὶ ἰδρύσεως Ταμείου συντάξεως καὶ ἀσφαλίσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι τὸ σχετικὸν νομοθέτημα ἐμπεριέχει διατάξεις τινὰς σφοδρῶς παρὰ πολλῶν εἰδῶτων ἐπικριθείσας καὶ ἐπικρινομένας· ἀλλὰ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ θελήσῃ νὰ διορθώσῃ τὸν νόμον ὅπου αὐτὸς

ἐμφανίζει ἀναντίρρητα τρωτὰ, ἔχουσα καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὴν γνώμην τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας ἥτις πάντως ἐν προσεχέσταις μέλλοντι θὰ ὑποδείξῃ τὰς ἀνγκυλίας αὐτοῦ μεταρρυθμίσεις.

Παρὰ ταῦτα, καθήκον ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν γενικῶς ὅτι ἡ τοῦ κράτους ἔστω καὶ ἄφικμος μέριμνα αὕτη περὶ τοῦ κλήρου ὑπῆρξε πρωτότερος. Ἄντι δῆλον ὅτι νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ λύσεως ὀριστικῆς τοῦ γενικοῦ καὶ θεμελιώδους ζητήματος τῆς οικονομικῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ κλήρου, ἦτοι τῆς ἀξιοπρεποῦς αὐτοῦ συντηρήσεως, διὰ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ἐπεδείχθη μέριμνα περὶ παρηγορίας τινὸς ἀπλῶς τῶν ἐξ αὐτῶν ὀλίγων μελόντων νὰ ἀναξιοπαθήσωσιν εἴτε λόγῳ δυστυχίας, εἴτε λόγῳ γῆρατος. Εὐτυχῶς δὲ οἱ ἱερεῖς τῆς Ἑλλάδος ἀποβλήσαντες ἀρήγουν εἰς τὰ τίμια τῶν τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως αὐτῶν, εἶνε δὲ στενωπὸν αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς μετὰ τὸν θάνατον ἱερέως τινὸς ἢ οἰκογένεια αὐτοῦ δοκιμάζει στερήσεις σημερινὰς, ὅχι ἦτον, ἐπαναλαμβάνομεν, τὸν νόμον θεωροῦμεν εὐεργετικώτατον, εὐχόμεθα δὲ μόνον ὅπως τροποποιηθῇ καταλλήλως καὶ ἐπιτύχῃ πλήρως τοῦ ἐπιδικουμένου ὑπ' αὐτοῦ ὠφελίμου σκοποῦ.

Τὸ προσέχον ὁμῶς ζήτημα εἶναι, ἀναντιρρήτως, τὸ τῆς οικονομικῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ κλήρου, ζήτημα ζωτικώτατον, συνδεόμενον ἀρρήκτως πρὸς τὸ ἐν τῇ προηγουμένῳ ἀρθρῳ ἐξετασθὲν ζήτημα τῆς ἐν ταῖς Ἱερατικαῖς Σχολαῖς μορφώσεως αὐτοῦ. Διότι καὶ χωρὶς νὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερείας πολλὰς τυγχάνει εὐνόητον ὅτι, ἔταν ὁ ἀπόφοιτος τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς γνωρίζῃ ὅτι γενόμενος ἱερεὺς θὰ ἔχῃ ἐξασφαλισμένην παγίαν ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν καὶ οικονομικὴν καθ' ἕλῃ ἐπάρκειαν ἀνάλογον πρὸς τὴν μεταξὺ τῶν χριστιανῶν του θέσιν αὐτοῦ, βεβαίως θὰ προσέλθῃ προθυμώτερον εἰς τὰς τάξεις τοῦ κλήρου. Πῶς εἶνε δυνατόν σήμερον ὁ ἱερεὺς νὰ ζῇ ἀξιοπρεπῶς, ἀφοῦ ἐν τῇ υπαίθρῳ π.χ. χώρα, τελῶν τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος, ἀμείβεται διὰ δύο μόνον δραχμῶν, ἐνῶ ταῦτο χρόνως παραδοξότατα υποχρεοῦται ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ ἀσφαλίσεως τοῦ κλήρου νὰ εἰσπράττῃ πέντε δραχμὰς ἐξ ἐκάστου βαπτίσματος; Καὶ προκειμένου μὲν περὶ τοῦ κλήρου τῆς πρωτευούσης καὶ ἄλλων πόλεων τοῦ κράτους, ὡς καὶ ἰκανῶν χωρῶν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι εἶνε ἐπαρκής ὁ παρεχόμενος εἰς τὴν ἱερέα μισθός. Ἄλλ' οὐχὶ περὶ ταύτης τῆς κατηγορίας τοῦ κλήρου πρόκειται. Αἱ χιλιάδες τῶν ἐφημερίων οὐ μόνον γλίσχρον μισθὸν λαμβάνουν, ἀλλὰ καὶ ἀνεπαρκέστατον ἀπολύτως, πολλοὶ δὲ αὐτῶν ζῶσιν ἀποχειροβίωτοι, ἐξευτελεζόμενοι πρὸ τῶν ὁμμάτων τοῦ ποιμνίου των, καὶ αὐτοὶ δὲ καὶ πάντες οἱ ἐφημέριοι εἶνε ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν ἀθαιρείαν καὶ τὰς ἰδιοτροπίας τῶν ἐπιτρόπων τῶν ναῶν. Εἴς τινα χωρῖα ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν ἐφημερίων δὲν υπερβαίνει τὰς ἑκατὸν πενήτηκοντα (!) δραχμὰς, καθυστερουμένης πολλὰκις καὶ ταύτας ὑπὸ δυστροπῶν λαϊκῶν ἐπιτρόπων. Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη ὅτι

τακτική να ληφθή, επί τέλους, όριστική και άπαξ διά παντός πρόνοια περί του ζωτικωτάτου τούτου δια την Έκκλησίαν ζητήματος, ήτοι περί του πώς τὸ κράτος, διά τοῦ όποιου μισθοδοτεῖται ὁ ἱερός τῆς Έκκλησίας ἡμῶν κληρός, θά αὐξηθῆ ἐκ τῶν πόρων τῶν ναῶν καὶ πῶς θά συγκεντρωθῆ εἰς ὀρισμένον ταμεῖον ἵνα ἐξ αὐτοῦ λαμβάνῃ ἀσφαλῶς καὶ τακτικῶς τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ ἄπαξ ὁ κληρός. Ὡς καὶ πῶς θά καταστῆ δυνατόν, ὡς ἄλλως τε καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἐρθόδοξα κράτη συμβαίνει, νά καθορισθῶσιν καὶ ἀποδοχαὶ τῶν ἡμερῶν κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νά μὴ ὑπόκωνται οἱ ἱερεῖς εἰς τὰς ἰδιωτροπίας τῶν χριστιανῶν καὶ προκαλῶνται προστριβῆ εἰς ἕξρος τοῦ κλήρου.

Πάντως καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο θά ἐπασχολήσῃ προσεχέστατα τὴν Ἱ. Δ. Σύνοδον, ἐάν δ' εὐδοκιμήσῃ ἡ ρευστοποιήσις τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ἀσφαλῶς θά ὑπάρξῃ σοβαρὰ βέσις πρὸς τὴν πρέπουσαν αὐτοῦ ρύθμισιν. Εἶνε λυπηρὸν ὅτι τὸ ἑλληνικὸν κράτος, μοναδικὸν καθ' ἑλὸν τὸν κόσμον ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης, θέλει μὲν νά συνδέηται μετὰ τῆς ἐθνικῆς τοῦ Έκκλησίας, ἀρνεῖται ὅμως οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν εἰς τὸν ὀργανισμὸν αὐτῆς, καθ' ὃν χρόνον παρέχει οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις, πλλάκις γενναιωτάτας, εἰς πλείστους ἄλλους ὀργανισμοὺς, ἀσυγκρίτως ἡσσονος διὰ τοῦς πόλεις αὐτοῦ ὠφελιμότητος ἀπέλγει τῆς ἀνυπολόγιστου ἀπὸ τῆς Έκκλησίας ὠφελείας. Ἐὸ ζήτημα κέκτηται σημασίαν θεμελιώδη καὶ διὰ τὴν Έκκλησίαν καὶ διὰ τὸ Κράτος, καὶ εἶνε ἀνάγκη ὑπὸ πάντων νά κατανοηθῆ σαφῶς ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νά ὑπάρξῃ Έκκλησία ἀνευ κλήρου αξιοπρεπῶς συντηρουμένη καὶ πνευματικῶς ἀνεπτυγμένη, τὸ δὲ κράτος τὸ ἑλληνικόν, τοσαύτην ἀγνώμονα ἀστοργίαν ἐπιδεικνύμενον πρὸς τὴν Έκκλησίαν του, φρωάται ἀγνωστῶν ἐν τῶν στοιχειωδεστάτων αὐτοῦ καθηκόντων πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους πολίτας του, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ ἔθνος ἡμῶν σχεδὸν ὀλόκληρον.

ΤΑ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑΙ

Ἐκ πληροφοριῶν τῶν ἐκ Ρωσίας σωζομένων καὶ καλῶς γνωρίζοντων τὴν ἐκεῖ κατάστασιν μανθάνομεν σὺν ἄλλοις τὰ ἀκόλουθα :

Ὁ διεξαγόμενος κατὰ τῆς θρησκείας πόλεμος συναντῶ πεισματώδη ἀντίστασιν ἐκ μέρους τῶν χωρικῶν εἰς πολλὰ χωρία ἢ πᾶσα δὲ τῶν ἐπισήμων ἀρχῶν κατ' αὐτῆς πρόπαγάνδα, συνοδευομένη καὶ ὑπὸ τῶν λόγων διὰ τοὺς ὀποιους κλείονται οἱ ναοί, δὲν πείθει πάντοτε τὸν ὀρθον χωρικὸν τῆς σημερινῆς γενεᾶς ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε περιττὴ καὶ βλαβερὰ δεισιδαιμονία. Ἡ ζωὴ τοῦ ὀρθοῦ χωρικοῦ εἶνε συνυφασμένη μετὰ τῆς ζωῆς τῆς Έκκλησίας ἀρχίζει καὶ τερματίζει τὴν ἐργασίαν του κατὰ προσαρμογὴν πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον. Ἐάν ἡ Κυριακὴ κατηγορηθῆ εἰς τὰς πόλεις, εἰς τὰ χωρία εὐλαβῶς τηρεῖται. Ἡ ἀντιθρησκευτικὴ δραῖσις εἰς τὰ χωρία δὲν

εἶνε τόσον εὐκόλος ὡς εἰς τὰς πόλεις, ὁσάκις δ' οἱ ἀρχηγοὶ τῆς κινήσεως ταύτης νομίζουσιν ὅτι θά κατορθώσωσι νά μεταβάλλωσι τοὺς χωρικοὺς εἰς πεπεισμένους ἀθέους, ὑφίστανται πολλὰς ἀπογοητεύσεις. Ἀναφέρονται δὲ εἰς ἀπόδειξιν τούτου εὐγλωττα παραδείγματα ζωηροτάτης ἀντιδράσεως τῶν χωρικῶν κατὰ τοῦ κλεισίματος ναῶν.

Εἰς τὰ κρατικὰ κομηματοπολεῖα δὲν ὑπάρχουσιν σταυροὶ πρὸς πώλησιν διὰ τοὺς βουλομένους, οὔτε δακτύλιοι ἀρραβῶνος, ἀφοῦ ὁ νόμος τῶν Σοβιέτ δὲν ἀναγνωρίζει τὸν ἐκκλησιαστικὸν γάμον. Τὰ παιδία ὀδηγοῦνται εἰς πάσας τὰς ἀντιθρησκευτικὰς ἐπιδείξεις τὰς ὁποίας διοργανῶνουν αὐταὶ αἱ ἀρχαί, μετέχουσιν δὲ πάσης ἀντιθρησκευτικῆς πομπῆς ἐντὸς αὐτῶν τῶν σχολείων τῶν. Εἰς τὰ παιδία τῶν ἐν Μόσχῃ σχολείων διενεμήθη τὸ ἀκόλουθον ἐρωτηματολόγιον: Πιστεύεις εἰς Θεόν; Πηγαίνεις εἰς τὴν ἐκκλησίαν; Τί φρονεῖς περὶ τῆς θρησκείας; Πηγαίνουν οἱ γονεῖς σου εἰς τὴν ἐκκλησίαν; Τὰς ἀπαντήσεις δίδουν τὰ παιδία γραπτῶς εἰς τὰ κενὰ τῶν ἐρωτήσεων καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνει αὐτὰς ὁ διδάσκαλος. Αἱ θετικαὶ ἀπαντήσεις συνεπάγονται τὸν «καθαρισμὸν τοῦ σχολείου», ἢτοι τὴν ἀποβολὴν τοῦ μαθητοῦ ἢ τῆς μαθητοῦς, διὰ τοῦτο δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀπαντῶσιν εἰς τὰ ἐρωτήματα ἀρνητικῶς, ἵνα διὰ τοῦ ψεύδους ἀποφύγωσι τὴν ἀποπομπήν.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν οἱ ναοὶ ἐν Μόσχῃ εἶχον διαιρεθῆ εἰς διαφόρους κατηγορίας : ὅσοι ἐξ αὐτῶν εἶχον ἱστορικὴν σημασίαν μεταβλήθησαν εἰς μουσεῖα ὅσοι δὲ εἶχον ἀξίαν ἀπὸ ἀπόψεως τέχνης ἐξεργήθησαν τῆς θρησκευτικῆς χρήσεως, εἰς δὲ τὰς ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀξίας ἐπετροπή ὁ ἐκκλησιασμός. Μετὰ τὴν ἐπ' ἐσχάτων ἐπίστασιν ὅμως τοῦ ἀντιθρησκευτικοῦ διωγμοῦ αἱ δύο τελευταῖαι κατηγορίαι, καὶ μάλιστα ἡ τελευταία, ἐγένοντο ἀντικείμενον τῆς καταστροφικῆς λύσεως. Ὑπάρχουσι περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ πιστοὶ ἐρχόμενοι τὸ πρῶτ' εἰς τὸν ναὸν τῶν εὐρίσκουσιν ἐπικολλημένην ἐπὶ τῆς πύλης τοῦ δήλων ὅτι ἐκλείσθη καὶ ὅτι θά κρημνισθῆ ἐκ θεμελίων διὰ νά μὴ παρακαλύπτεται τὸ ἐμπόριον. Ἐάν ἡ ἐνορία εἶνε μεγάλη καὶ πολυάριθμος, ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀναβολὴ τῆς καταστροφῆς ἐπὶ τινὰς ἑβδομάδας, σπανίως ἐπὶ ὀλίγους μῆνας, μεθ' ὃ ὁ ναὸς κρημνίζεται, ὃ δὲ ἐνοριακὸς κληρός καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἱερῶν ἐξαναγκάζονται νά ἐπαιτῶσιν εἰς τὰς ὁδοὺς.

Ἡ τύχη τῶν ἱερῶν τούτων εἶνε πράγματι τραγικὴ. Ἐξαρτῶνται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς εὐγενείας τοῦ ποιμνίου τῶν καὶ ἐπιτρέπεται ἡ διαβίωσις τῶν εἰς τὰ δι' αὐτοὺς ἐν ταῖς ἐνορίαις προσωρισμένα οἰκήματα μόνον ἐφ' ὅσον λειτουργοῦν οἱ ναοὶ καὶ τότε δ' ὅμως εἶνε ἐξηναγκασμένοι νά καταβάλλωσιν ἐνοίκιον ἀνώτερον τοῦ συνήθους ὑπ' ἄλλων καταβαλλομένου. Εἶνε ἐστερημένοι τοῦ δικαιώματος τοῦ ψηφίζεσθαι, ὡς καὶ οἱ τέως μοναχοὶ καὶ αἱ μοναχαί, ἀλλ' ἡ στέρσις αὕτη συνεπάγεται καὶ ἄλλους περιορισμούς, ἢτοι στέρσις τοῦ δικαιώματος νά ἔχωσι δελτία προμηθείας ἄρτου καὶ τροφίμων, νά ἐγγράφονται μέλη τῶν συντεχνιακῶν σωματείων καί, κατ' ἀκολουθίαν, νά εὐρῶσιν ἐργασίαν καὶ οἴκημα πρὸς ἐνοικίασιν εἰς τὴν

συνήθη τιμήν. Διὰ τοῦτο ζῶσιν ἀθλιον βίον ἀνακαζόμενοι ἢ νὰ ἐπαιτῶσιν εἰς τὰς ὁδοὺς, ἢ νὰ μετέρχονται παραδόξους ἀναξιοπροσπεῖς ἐργασίας—καὶ πάλιν εἰς τὴν «*τυχηροί*»—, τὴν ἐσπέραν δὲ καταφεύγουσιν εἰς τοὺς φίλους τῶν ἐπαιτοῦντες κατ' αὐτῶν νυκτερινὸν ἄστυλον.

Τὰ τέκνα τῶν Ἰσραῶν δὲν ἔχουσι δικαίωμα ἐκπαίδευσως εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τὰ πανεπιστήμια. Ὅσοι πρὸ τινῶν ἐτῶν εἶχον ἐπιτύχει νὰ εἰσεέλθωσιν εἰς εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα, ἐξεδιώχθησαν. Οἱ φοιτηταῖν ἐν Μόσχῃ πανεπιστημίων, οἱ ὄντες υἱοὶ Ἰσραῶν, ἢ διαρκῶς τρέμουσιν μὴ σήμερον ἢ αἴριον ἐκδιωχθῶν, ἢ καὶ ἀμέσως ἐκδιώκονται ἀλληλοδιαδόχως καὶ μετέχουσι τῆς τραγικῆς τῶν παριῶν γονέων τῶν υἱῆς...

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Συγχρονισμός.

Σπουδαιότατα εἶνε τὰ θέματα, περὶ τὰ ὅποια ἀσχολεῖται ἐν Λάμπῃ τὸ μέγιστον συνέδριον τῶν Ἐπισκόπων τοῦ ἀγγλικανισμοῦ, διότι ἕκαστον αὐτῶν ἀποτελεῖ ἐν ἑκ τῶν μεγίστων προβλημάτων, τὰ ὅποια ἐπασχολοῦσι τὸν σύγχρονον πεπολιτισμένον κόσμον. Ὁ πρωθιεράρχης τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου λόγῳ τουλίαν ὀρθῶς εἶπεν ὅτι ἐκλήθημεν νὰ μελετήσωμεν ποῖα εἶνε ἡ πίστις ἡμῶν καὶ ποῖα ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ συγχρόνῳ γενεᾷ, τί δύναται καὶ ὀφείλει νὰ εἴπῃ ἡ Ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρήνης, περὶ τῶν ζητημάτων τῶν φυλῶν καὶ τοῦ φύλου, περὶ τοῦ γνῶμονος τοῦ σύγχρονου βίου, περὶ τῆς χειραφετήσεως τῆς νεολαίας, τὸ δὲ σπουδαιότερον, τὸ καὶ μέγιστον πάντων καὶ πρώτιστον, μὲ ποῖαν γλῶσσαν ἔχει καὶ πρέπει νὰ ὁμιλήσῃ ἡ Ἐκκλησία πρὸς τὴν σύγχρονον γενεάν περὶ τοῦ Θεοῦ. Ἐάν πανταχοῦ τοῦ κόσμου καὶ ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ διὰ πάσαν ἀνθρωπίνην φυλὴν εἰς εἶνε ὁ ἕριστος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου σκοπός: ἢ εὔρεσις τῆς ἀγούσης πρὸς τὸν Θεὸν ὁδοῦ, δὲν ἀρκεῖ διὰ τοὺς ἀνθρώπους νὰ γνωρίζουν μόνον ὅτι ὁ Θεὸς ὑπάρχει, ἀλλ' ὀφείλουσιν νὰ γνωρίζουν καὶ τίς εἶνε ὁ ὑπαρχῶν Θεός. Ἐάν καὶ σήμερον καὶ πάντοτε οἱ τρόποι τῆς ἐκζητήσεως τοῦ Θεοῦ ἐκτρέπουσιν πολυλάκις τῆς εὐθείας ὁδοῦ καὶ πληροῦν πολλοὺς ἀπογοητεύσεως, τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τοῦτο, ὅτι οἱ ἀνθρώποι ἔχουσι περὶ τοῦ Θεοῦ ἀτελεῖ καὶ ἀναξίους αὐτοῦ ἰδέας. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀποκείται νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν σύγχρονον γενεάν περὶ τοῦ Θεοῦ κατὰ τρόπον ἀντιληπτόν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκφέρῃ τὴν κρίσιν καὶ τὴν γνώμην τῆς περὶ ζητημάτων τῆς ἡμέρας ἐκείων, ἅτινα, μὴ διαφωτιζόμενα σήμερον ἀκριβῶς διὰ τοῦ φωτός τῆς ὑγαινοῦσης διδασκαλίας, εἶνε πιθανὸν νὰ διαστραφῶσι καὶ νὰ ἀγῶγων εἰς ἀνεπανάριθμους καταστροφάς.

Νὰ τὰ πιστεύσωμεν:

Ἀνεγράφη κατ' αὐτὰς ἐν τῷ τύπῳ ὅτι ἡ κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ ριθμίσῃ διὰ νόμον τὰ τῆς λειτουργίας τῶν ξένων σχολῶν ἐν Ἑλλάδι, ὡς δ' αἱ ἐφημερίδες βεβαιοῦσιν, ἢ ἀπόφασις αὕτη θὰ ἐπικροτηθῇ ἀπάσης τῆς ἑλληνικῆς κοινωρίας. Ζηλοῦ—λέγει, φεῖσαι, τὸ Ἐλευθερο Βῆμα—ἀπέβησαν σκανδαλίσαι αἱ ἐλευθερία, τῆς ἰσοῦς ἀνεκέντωσαν τὰ ξένη—προπαγαϊδιστικὰ ὡς ἐπὶ το πολί—σχολεῖα, πρὸς ἐλευθερία διὰ παντοῦν μέσων τοῖς ἀνυπόπτους ἀλλοτριότητας. Εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἄλλας τὰ ξένη σχολεῖα εἶνε μόνον διὰ τοὺς ξένους ἰπνούς, καὶ ἐπὶ ποιῆ κλεισίματος τοῦ ἰδρύματος ἀπαρῆται εἰς αὐτὰ νὰ δέχωνται μαθητὰς ἰθαγενεῖς. Ἐν τὴν Ἑλλάδα οἱ περιορισμοὶ αὐτοὶ ἦσαν ἐντελῶς ἄγνωστοι, καὶ εἶνε εὐτύχημα ὅτι ἡ κυβέρνησις ἀποφασίζει νὰ θέσῃ τέρμα εἰς μίαν κατάστασιν νόθον, σινάμα δὲ καὶ ὑπονορευτικὴν τῆς ἑλληνικῆς παιδείας. Μετὰ βίον λοιπὸν ἐλευθερον ἐνὸς ὁλοκλήρου αἰῶνός μόνος σήμερον κατενοήθη ἢ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν κοινωρίαν καὶ τὸ κράτος ἡμῶν προσγνωμένη ὑπὸ τοῦ ξένων αὐτῶν σχολῶν προσβολή, ἀφοῦ κατεπροπαγαῖδισαν εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ ἰδικὰ μας τέκνα τὸν χειροτερον μισελληνισμὸν καὶ ὑπέθρεψαν τὸ ἀσπουδότερον κατὰ τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας καὶ ἐκκλησίας μίση. Τὸ πρῶγμα ἔχει καταγγελθῆ μωριάκις πρὸς τὴν πολιτείαν, μόνον δὲ τώρα μελετᾶται ὁ τρόπος τῆς ἀναστολής τοῦ κακοῦ. Θὰ ἀπαρῆνωμεν νὰ ἴδωμεν τὸ προαναγγελλόμενον νόμον.

Ὁ νέος Ἀρχιεπισκοπικός

Ἐπὶ ἤρξε γενικῶς ἐχάριστος ἢ ἐντύπωσις, ἢ παρήχθη ἐκ τῆς εἰδήσεως ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πάτριάρχειον ἐξελέξατο Ἀρχιεπισκοπὸν Ἀμερικῆς τὸ Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κερκύρας καὶ Παξῶν Ἀθηναγόραν, ἂν ὑπάρχῃ δὲ τι τὸ δυσάρεστον ἐν τούτῳ εἶνε ὅτι στερεῖται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος τὰ περαιτέρω ὑπηρεσίαν τοῦ διαπρεποῦς Γεράρχου. Ἀλλ' ἢ ἀποστολὴ αὐτοῦ ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ εἶνε μέγιστη, πιστεύωμεν δὲ ὅτι διὰ τῆς διακρινούσης αὐτοῦ αἰεσεως καὶ ἐμφρονος δραστηριότητος, τῆς κεκτημένης ἤδη πολυτίμου ποιμαντικῆς πείρας, τοῦ ἐνθεοῦ ζήλου καὶ τῆς μεγάλης μορφώσεως. Ἐὶ φανῇ αὐτῷ ζωὸς τῆς ἀποστολῆς ταύτης. Θὰ δυναθῇ ἢ ἀποκαταστήσῃ τὴν εἰρήνην ἐν τῇ μεγάλῳ δοκιμασίῳ. Ὁ ὀρθοδόξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἀμερικῆς, νὰ διαφανώσῃ αὐτὴν καὶ ἀναδείξῃ, ἐπὶ πλέον δὲ νὰ ἐκπρῶσῃ τὴν ὀρθοδοξίαν ἐνώπιον τῶν ξένων. Οἱ Ἑλληνες ἀπόδημοι τῆς Ἀμερικῆς εἶνε εὐτυχεῖς τοῖς του ἀποκτήσαντες Ἀρχιερεῖα θεῖε βουλή καὶ προνο...

τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἀσέβεια ἀσύγχωρητος.

Παρ' ὅσα καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν, τινὲς τῶν ἐπιτρόπων ἱερῶν ναῶν ἐπ' εὐκαιρία πανηγύρεων αὐτῶν ἐξακολουθοῦσι διὰ δημοσιευμάτων προσκαλοῦντες τοὺς φιλοθρησκούς χριστιανοὺς «ὅπως τηρήσουν διὰ τῆς παρουσίας τῶν τῆν ἑορτῆν». Οἱ ἄγιοι τοῦ Θεοῦ λοιποὶ περιμένουν τὴν προσποριτοῦν τιμὴν ἀπὸ τοῦ φιλοθρησκούς, καὶ μάλιστα ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἀπὸ μόνην τὴν ἀπλήν παρουσίαν τῶν κατὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς μνήμης τῶν. Οἱ φιλέοργοι δὲν θὰ ἀποκομίσουν οὐδεμίαν ἀφέλειαν, οὔτε ὅσην οἱ προσκαλούμενοι εἰς οἰανδήποτε κοσμικὴν ἑορτὴν ἢ συγκέντρωσιν, τὴν ὁποίαν «τιμῶν διὰ τῆς παρουσίας τῶν». Οἱ κύριοι ἐπίτροποι ἀνάγκη νὰ ἐνοήσουν ὅτι ναοὶ ἱεροὶ εἶνε οἱ τόποι, ἐπὶ τῆς εὐπρεπείας τῶν ὁποίων εἶνε τεταγμένοι δὲν εἶνε κοσμικὰ κέντρα.

Τὸ στάδιον τῆς ἐφαρμογῆς.

Καὶ τὸ μὲν πρῶτον στάδιον τῆς διατάξεως περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν βλασφημιῶν καὶ τῶν προσβαλουσῶν τὰ ἥθη ὑβρεων, ἦτοι ἡ δημοσίευσίς αὐτῆς ἐν τῇ Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἐγένετο, πράγματι, καὶ ἐπέισθημεν ὅτι ἡ πρόθεσις ἤρξατο μεταβαλλομένη εἰς ἔργον. Ἀπομένει νὰ ἴδωμεν τὸ δεύτερον στάδιον, ἦτοι τὸ στάδιον τῆς ἐφαρμογῆς, τὸ καὶ σπουδαιότερον. Τότε θὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ ἔργον ἐτετελέσθη. Διότι μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐξυγιανθῇ ἡ ἀτμόσφαιρα ἀπὸ τὰς ἀκατονόμαστους ἀναθυμιάσις τὰς ὁποίας ἀνὰ πᾶσαν σιγμὴν καὶ ἐξ οἰασομένης ὀργῆς καὶ δυσφορίας ἐξερευγόνται τὰ στόματα μυριάδων ἀγροίκων εἰς ἐπήκοον καὶ τῶν μικρῶν παιδίων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπεὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξελέγη τὴν παρελθούσαν Τρίτην, 12 τρ. μ., Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν Ἀθηναγόρας. Ἐχορηγήθη δὲ ἡ σιγκατάθεσις τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν νέον Ἀρχιεπίσκοπον αἰτήσαντα αὐτὴν καὶ ὑποβαλόντα κανονικὴν παρτίτησιν ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας καὶ Παξῶν. Ταῦτοχρόνως δὲ ἡ Ἱερά Σύνοδος προέβη εἰς τὸν διορισμὸν ὡς τοποτηρητῶν τοῦ μὲν Ἐπισκόπου Σικάγου Φιλαρέτου τῆς Μητροπόλεως Σιαυίου Σιατίτης, τοῦ δὲ Ἐπισκόπου Βοστώνης Ἰωακείμ τῆς Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου καὶ τοῦ Χαλδεΐας Βασιλείου τῆς Μητροπόλεως Δράμας.

—Τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Τρίτης προερχόμενος ἐκ Βιττέλ τῆς Γαλλίας ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας ὁ Παναγ. Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μελέτιος. Ἐν τῷ Σιδηροδρομικῷ σταθμῷ ὑπεδέχθη αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὁ Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως Θεόκλητος καὶ συνώδενυσεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ἔνθα καὶ φιλοξενεῖται.

—Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τοῦ ὀργανισμοῦ Διοικήσεως Ἐκκλησ. Περιουσίας συνέρχεται τακτικῶς ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος. Τὴν παρελθούσαν Τετάρτην τὰ μέλη αὐτοῦ πλὴν τοῦ Μακ. Προέδρου μετέβησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ συνέζητησαν μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ περὶ τῶν ἐλλείψεων τοῦ σχετικοῦ νόμου. Ἐκτὸς τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου συνέρχεται ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος καὶ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ. Τὰ πλεῖστα τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων τοῦ ὀργανισμοῦ ἤρξαντο τακτικῶς τῶν ἐργασιῶν τῶν.

—Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μεταβὰς εἰς τὴν δίωρον ἀπέχουσαν τῶν Ἀθηνῶν κωμόπολιν τῆς Μεγαρίδος Βύλλια ἐτέλεσε τὴν θείαν Λειτουργίαν καὶ ἐδίδαξε τὸν λαὸν παραμείνας ἐν μέσῳ αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς τὴν Μοῦνην τοῦ ὀσίου Μελετίου ἔνθα παρέμεινεν ἐπὶ διήμερον, ἐπανέκαμψε δὲ εἰς Ἀθήνας τὴν ἑσπέραν τῆς Παρασκευῆς.

—Ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὠρίσθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ ἄλλων μελῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς συλλογῆς παιελληνίων ἐράνων πρὸς ἴδρυσιν ἐν Βελιγραδίῳ Μνημείου τοῦ Ρήγα Φερραίου.

—Ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη καὶ ἤρξατο ἡδη ἰσχύουσα ἀστυνομικὴ διάταξις περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν βλασφημιῶν καὶ τῶν προσβαλουσῶν τὰ ἥθη ὑβρεων. Κατὰ τὴν ἀστυνομικὴν ταύτην διάταξιν ἀπαγορεύονται αἱ βλασφημίαι καὶ αἱ ὑβριστικαὶ ἐν γένει ἐκφράσεις κατὰ τῶν θείων καὶ ἱερῶν ἀντικειμένων καὶ παντὸς καθιερωμένου εἰς τὴν θείαν λατρείαν. Ἀπαγορεύονται ἐπίσης αἱ δημοσίαι γνωόμεναι ὑβρεῖς καθ' οἰομένην ἀτόμου, ἐφ' ὅσον αὐταὶ ἀποτελοῦν προσβολὴν τῶν δημοσίων ἠθῶν ἢ τῆς αἰδοῦς, ἐπιφλασσομένου παντὸς δικαιώματος πρὸς ὑποβολὴν ἐγκλήσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑβρισθέντος διὰ τὴν προσγενομένην αὐτῷ προσβολὴν τιμῆς.

—Ὁ σεβ. μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Γερμανὸς ἐν συνεντεύξει αὐτοῦ πρὸς τὸ «Ἀρκαδικὸν Βήμα» Τριπόλεως εἶπε περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ νόμου περὶ διοικήσεως τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν διαφωνεῖ κυρίως διὰ τὴν ἐκποί-

ησων μέρους τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς ὀρισμέναις διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ὡς ἀντικανονικὰς καὶ καταστρεπτικὰς διὰ τὰς μονὰς. Οἱ κανόνες ἐπιτρέπουν ἐκποίησην μοναστηριακῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων μόνον ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ κειζοτος ὀφέλους. Ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ἐλήθη ὑπ' ὄψιν ἡ κανονικὴ δεοντολογία ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, ἔτο φυσικὸν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ ὑποδείξῃ ὅτι ἔτο ἀδυνατοὶ νὰ συνεργασθῇ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τούτου, καὶ ἢ ἢ ἐκπειθεῖς δὲν διενηργεῖτο πραγματικῶς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀποκλειστικῶς πρὸς καταρτισμὸν καὶ συντήρησιν τοῦ κλήρου. Κανονικοὶ λοιπὸν καὶ ἠθικοὶ λόγοι συνέτειναν εἰς τὴν ἀρνήσιν τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐφαρμώσῃ τὸν νόμον. « Ἄς μὴ θελήσωσι λοιπὸν— ἐπεὶ πεν ἡ Α. Σ.— οἱ χριστιανοὶ μας νὰ διαρπάσωσι τὴν μοναστηριακὴν περιουσίαν, τὴν ὅποιαν ἀφιέρωσαν μὲν οἱ πατέρες μας εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἑαυτῶν καὶ τῶν ἀπογόνων των, ἐσεβάσθησαν δὲ καὶ οἱ βάρβαροι κατακτηταί. Δύνανται νὰ ἀγοράσωσι ταῦτα οἱ ἐπιθυμούντες, ἀλλὰ κατὰ τὰς κοινῶς παραδεδεγμένας παρ' ἡμῖν διατυπώσεις καὶ μὲ οἰασδήποτε εὐκολίας πληρωμῆς».

— Ἐν ἄλλῃ αὐτοῦ πρὸς τὸ αὐτὸ φύλλον συνηεντεύξει ὁ σεβ. μητροπολίτης κ. Γερμανὸς ἐξήγησεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ἀρνητικὴν τηρήσασα στάσιν ἀπέναντι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ εἰρημένον νόμου, δὲν ἐπαρσαστατεῖ κατὰ τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἰσχυρῶς ἐκπληροῖ ἱερὸν καθήκον. Ἐφ' ὅσον δὴλα δὴ οἱ ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχουσι δώσει ἕρκον ὅτι ἐν τῇ διοικήσει τῆς Ἐκκλησίας θὰ τηρήσωσι τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς κανόνας, ὑπὸ τούτου δ' ἀκριβῶς τὸν ἀπαράβατον ἕρκον καὶ ἐχειρφετήθη εἰς αὐτοκέφαλον ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖον, καὶ ἐφ' ὅσον ἡ τοιούτη τῶν ἱεραρχῶν ὑποχρέωσις ἔφαγεται καὶ ἐκ τῶν σχετικῶν περὶ τῆς Ἐκκλησίας διατάξεων τοῦ συντάγματος τῆς χώρας, δὲν ἠδύνατο νὰ τηρήσῃ ἐν τῷ ὑπ' ὄψιν ζητήματι στασιν διάφορον τῆς ἡν ἐτήρησε. Πάντοτε, ἄλλως τε, ἡ Ἐκκλησία διεμαρτύρητο ὡσάκις ἐψηφίζοντο νόμοι ἀντικανονικοὶ, καὶ ἠρνεῖτο νὰ συμμορφωθῇ πρὸς αὐτούς, ὡς μαρτυρεῖ ἡ μέχρι τοῦδε ἱστορία τῆς, ἢ τε παλαιότερα καὶ αὐτὴ ἢ μᾶλλον πρόσφατος. Δὲν εἶνε δὲ μόνον τῆς Ἐκκλησίας γνώμη ὅτι πρέπει νὰ τηρῶνται οἱ ἱεροὶ κανόνες καὶ αἱ ἱεραὶ παραδόσεις τῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν πλείστον καὶ σοβαρωτέρων νομομῶν καὶ πολιτικῶν τοῦ κράτους, ἡδη ἀπὸ τοῦ 1844 (Ζαΐμης, Ρουτῆρης, Καλλιγῆς, Πετμεζῆς. Μέλσης, Σαρίπολος, Τζιζανόπουλος κ.λ.) Οἱ ἱεροὶ λοιπὸν κανόνες καὶ αἱ συντακτικαὶ διατάξεις πρέπει νὰ τηρῶνται ὑπὸ τῆς ἱεραρχίας, οὐδὲ

ἐπιτρέπεται ἢ διὰ τῶν νόμων τῆς πολιτείας μονομῶς τροποποιεῖσθαι, ἀνευ συνηυρήσεως μετὰ τὴν διοικούσης Ἐκκλησίας. Τὸ ἐπ' ἐσχάτων ἀκουσθὲν ὁ τὸ σύνταγμα ποιεῖται λόγον μόνον περὶ δογματικῶν καὶ οὐχὶ περὶ διοικητικῶν κανόνων εἶνε ἀδύνατον καὶ ἀθεολόγητον ἐπιτροχια τῶν νεωτέρων πολιτικῶν μαθητῶν, διότι δογματικοὶ κανόνες εἶνε ἀνταρτικοὶ τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας διατιπούνται εἰς τοὺς λεγομένους Ὁρονς τῶν ἀποθῶν καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς κεινοὺς τῶν Πλοῦν ἀποπτερο μνημοσύνων τροποποιήσεως τῶν κανόνων διὰ τῶν πολιτικῶν νὰ καταστήσῃ τὴν Ὁρθοδοξίαν Ἐκκλησίαν ἀγνώριστον, δὲν θὰ ἦγε δὲ ἀπὸ θανόν νὰ ψηφίζοντο νόμοι περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὑπὸ σωμάτων νομοθετικῶν, εἰς ἃ μετέχουσι καὶ ἔβραιοι καὶ ὀθωμανοὶ καὶ ἄλλοι ἀλλόδοξοι βολενταί. Ἡ Ἐκκλησία προσπαθεῖ καὶ θὰ προσπαθῇ πάντοτε νὰ συμβιβασθῇ τὰς κανονικὰς διατάξεις τῆς πρὸς τοὺς νεωτέρους νόμους ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινωίας ὅπου ὁμοῦ οἱ νόμοι ἀνατρέπουσι τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις ἢ Ἐκκλησία ὑποχρεούται νὰ διαμαρτύρηται πειθαρχοῦσα Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις.

— Πλήρης ἡμερῶν ἐτελεύτησεν ὁ ὁμότιμος Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Παῦλος Καρολίδης, ἐπὶ μικρὰν ἐτῶν σειρὰν καρποφόρως διδάξας τὴν Ἱστορίαν ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου Σχολῇ. Κατὰ τὴν κηδείαν αὐτοῦ ὁ Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Μεσολωρᾶς, ὡς Πρόεδρος τῆς «Ἐταιρείας τῶν φίλων τοῦ λαοῦ», ἦς ὁ μεταστάς ὑπῆρξε σύμβουλος, ἐν προσφωνήσει αὐτοῦ παρέστη: τὸν «δικαίως πανθαῖ τὸ Πανεπιστήμιον, διότι ἔχασεν τὸν σοφὸν καὶ μέγαν καθηγητὴν τῆς Ἱστορίας, τοῦ στωϊκοῦ καὶ πολυῖδμονο καὶ ὀσσηρῶν τῆς Ἐπιστημῆς ἡγετῆν, τὸν καλλιματῆ τὴν φράσιν, τὸν ἀριστοτεχνικῶς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὸν ἀκαταπόνητον μέχρι βαθυτάτου γήρατος συγγραφεὰ πλείστον πεμπουδίστων ἱστορικῶν καὶ κοινωνικῶν ἔργων, πανκόσμιον ἐπιστημονικὴν θέσιν καταλαβόντων, ἀνευ ἀνέδειξαν τὸν Παῦλον Καρολίδην ἄνδρα ἐθνικὸν καὶ πανελληνίου φήμης ἄξιον, μέγαν ἱστορικόν, συνδέοντα τὴν γνῶσιν καὶ κρίσιν μετὰ τῶν πολλαπλῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν γνώσεων, ἃς μετέδιδεν εἰς τοὺς ἀκροατὰς αὐτοῦ διὰ τοῦ σπανίου δόξου τῆς ἀπεράνου μνήμης του, κατέχου ὅμα ξένων γλωσσῶν καὶ αὐτῶν τῶν ἀσιατικῶν, ἃς οὐδεὶς ἄλλος παρ' ἡμῶν κέκτηται». Ἐπ' ἴσης ἐτένισε πόσον ἐπενθεῖ καὶ Ὁρθοδοξία ἡμῶν, διότι ἀπέπη ἀπ' αὐτῆς εἰς γενναίος καὶ εὐσεβῆς ἀπολογητῆς αὐτῆς, κατέχου τὰ τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας θέσμινα, καὶ Ὁρθοδόξου καὶ ἐπιστημονικῶς αὐτὰ διατυπῶν λόγῳ τε καὶ συγγραφαῖς πλείστας, αἵτινες ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ μεγάλου Ρήτορος καὶ Διδασκάλου τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχεῖου, χρηματίσας πιατὸν τῆς

Ἄρθοδοξίας τέκνον, πιστεύων και διδάσκων, ὅτι ὁ Ἕλληνας, και δὴ ὁ ἐπιστήμων, ὁ μὴ ἀγαπῶν και τιμῶν και θεραπεύων τὴν ἀγίαν αὐτοῦ πίστιν, οὐδὲ τὸ ἔθνος αὐτοῦ ἀγαπᾷ και τιμᾷ». Προσέθηκε δὲ ὅτι «ὁ Παῦλος Καρολίδης δὲν ἀνῆκε μόνον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, δὲν ἐκαλλιέργει μόνον τὰς θεωρητικὰς ἐπιστήμας τῆς Φιλοσοφίας καθόλου, τῆς Θεολογίας και παιτὸς Ἰδεώδους, δὲν ἦτο ὁ θεωρητικὸς φιλόσοφος και συγγραφεὺς και ρήτωρ. Ἄνῆκε και εἰς τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ. Ἦτο ὁ ἀκραιφνὴς φίλος, ὁ πιστὸς και τακτικὸς σύμβουλος και καθηγητὴς τῆς Ἐταιρείας τῶν φίλων τοῦ Λαοῦ. Ἀπὸ τοῦ θεωρητικοῦ Πανεπιστημίου ἐξερχόμενος, μετέβαινε εἰς τὸ λαϊκὸν Πανεπιστήμιον, ἔνθα ἀνέμενον αὐτὸν αἱ λαϊκαὶ τάξεις πρὸς ἃς ἀνέπτυσε πρακτικῶς τὰ τῆς ἱστορίας διδάγματα, διδάσκων, φωτίζων, ἐνθουσιῶν τὸν λαόν, ὅστις ἐν ταῖς αἰθούσαις τῆς Ἐταιρείας ἀνέμενε τὸν ἐνθουσιώδη αὐτοῦ διδάσκαλον. Ὁ Καρολίδης ἦτο ὁ ἐνδειγμένως ῥήτωρ και ἱστορικὸς κατὰ τὰς ἐθνικὰς ἐφορὰς τῆς πατρίδος ἡμῶν, ὁ κατέχων τὴν ἱστορίαν αὐτῆς, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἀναδημοσιεύσεως και συμπληρώσεως τῆς μεγάλης Ἱστορίας τοῦ ἀειμνήστου Κ. Παπαρηγοπούλου οὐανὸς ἀξίως διάδοχος ἐγένετο ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ, και δὴ ὁ ἐγκύριος εἰς τὴν μελέτην τῶν μεγάλων γεγονότων τοῦ 19ου αἰῶνος, οὐανὸς συγγραφεὺς ἐγένετο διὰ τῆς ἐκδόσεως τριῶν μεγάλων τόμων μετὰ ἐκτενοῦς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν, ἔργου κλασσικοῦ και πρωτοτύπου ἐν τῇ ἡμετέρῳ γλώσσῃ, ἐκτὸς τῶν πολλῶν ἄλλων μελετῶν και διατριβῶν αὐτοῦ, και ἐν ξέναις ἔτι γλώσσαις, ἐπιστημονικοῦ χαρακτῆρος».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἀπελύθη πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς ἀγιοτάτης ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας ἀρχιεπισκοπικὴ ἐγκύκλιος ἀνακοινοῦσα συνοδικὰς διατάξεις ἀφορώσας εἰς τὰ τῆς μνηστείας. Κατὰ τὰς κυριώτερας ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἱερολογία μνηστείας κατὰ τὸν τύπον τῆς ἐν τῷ Εὐχολογίῳ ἀκολουθίας τοῦ ἀρχιεπισκόπου δὲν ἐπιτρέπεται ἵνα τελῆται κεχωρισμένως τοῦ στεφανώματος, ἀλλὰ μόνον μετ' αὐτοῦ. Ἀντὶ τῆς ἱερολογίας, δέον νὰ τελῆται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἀπλῆ εὐλογία, σταύρωσις τῶν μνηστῶν. Ἀπογορεύεται ἡ τέλεσις μνηστείας ἔνθα ὑπάρχει δυσαναλογία ἡλικίας μεταξὺ τῶν εἰς μνηστευσιν ἐρχομένων και ὅπου ὑπάρχουσι συγγενικὰ καλύματα. Μνηστεία ἐγκυροὶ ἐφεξῆς θὰ θεωροῦνται μόνον ἐκεῖναι, ἐν αἷς ὑπάρχει ἡ συναίνεσις τῶν μνηστευομένων, προικοσύμφωνον και εὐλογία ἱερέως. Μνηστευτικῶν διαφορῶν, ἐν αἷς ἐλλείπει ἐν τῶν τριῶν τούτων, δὲν θὰ ἐπιλαμβάνεται τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον. Ἡ μνηστεία δὲν πρέπει νὰ διαρκῆ πλέον τῶν τριῶν ἑτῶν ἐκτὸς δεδικαιολογημένων λόγων, ὧν ἡ ἐκτίμησις ἐνάστοτε ἀπόκειται εἰς τὸν οἰκεῖον ἀρχιερέα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μνηστείας αἱ σχέσεις τῶν μεμνηστευμένων

δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰ νενομισμένα ἐκκλησιαστικῶς, καθ' ὅσον ἡ μνηστεία φέρει χαρακτῆρα ἀπλῆς ὑποσχέσεως πρὸς σύναψιν μέλλοντος γάμου, δὲν εἶνε οὐτὸς ὁ γάμος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Κατὰ ἵνα «συνάθροισιν τῶν χριστιανῶν» εἰς τὴν Albert Hall τοῦ Λονδίνου ὁ λόρδος Μπρέντφορντ λαβὼν τὸν λόγον εἶπε οὐν ἄλλοις ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι παρὰ τὰς δυσκολίας, τὰς ἀνωμαλίας και τοὺς κινδύνους ἐν Ρωσίᾳ, ἐπῆλθεν ἐλάττωσις τῶν προσωπικῶν θρησκευτικῶν διωγμῶν, ὅτι ὅμως, παρὰ τὸν μετριασμόν τοῦτον τῶν καταδιώξεων και τῶν καταπίεσεων τῶν ἀτόμων διὰ τὰς θρησκευτικὰς τῶν πεποιθήσεις, δὲν παρετήθη τὸ αὐτὸ και ὡς πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ὁργανώσεις, αἵτινες ἐξακολουθοῦσι νὰ καταδιώκονται μετὰ τῆς αὐτῆς ὡς και μέχρι τοῦδε ἐνστάσεως.

— Ὁ διάσημος καθεδρικός ναὸς τοῦ Χαρκόβου, οἰκοδομητὴ ἰταλῶν ἀρχιτεκνῶν τοῦ 15' αἰῶνος, κατακρημνίσθη ὑπὸ τῶν μπολσεβίκων διὰ δυναμίτιδος. Ἐκ τῆς πρώτης ἐκρήξεως ἀνεπιείχθη μόνον ὁ θόλος, ἐφ' ᾧ ἐγένετο ἀνάγκη νὰ γείνωσιν ἐπανειλημμένα ὑπονομεύσεις, ὧν αἱ ἐκρήξεις ἀνέσεισαν τὴν πόλιν ὀλόκληρον παραγαγοῦσαι τρομερὸν πανικόν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Οἱ ἱεράρχαι τῆς Ὀρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας καταβάλλουσι μεγάλας προσπάθειάς πρὸς διοργάνωσιν τῆς ἐσωτερικῆς ἱεραποστολῆς λαμβανομένης ἰδίως ὑπ' ὄψιν τῆς μεγάλης δραστηριότητος τῆς ξένης προπαγάνδας, μάλιστα ἐν Τρανσυλβανίᾳ και Βεσσαραβίᾳ. Ἦδη πρὸς τοῦτο εἶχον συγκληθῆ τῷ 1928 και 1929 δύο ἱεραποστολικά συνέδρια, κατὰ τὰ ὁποῖα συνεζητήθησαν αἱ μέθοδοι τῆς ἀντιδράσεως κατὰ τῶν ὀρθολογιστικῶν και μυστικῶν αἰρέσεων, πλην τούτου δὲ ἐν ἐκάστη ἐπαρχίᾳ ὄρισθησαν ἱεραπόστολοι διαφορῶν εἰδικοτήτων και ἰδρύθησαν ἱεραποστολικά σωματεία πρὸς ἔνδοσιν ἀντιπροπαγανδικῶν δημοσιευμάτων. Ἡ ἱεραποστολικὴ δρᾶσις ἐστρεφεν ἰδιάζουσαν προσοχὴν και κατὰ τῆς ἀθείας και τοῦ κομμουνισμοῦ λυμαινομένων, φαίνεται, ἐπικινδύνως τὴν ἐπαρχίαν και ἐν γένει τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμόν. Εἰς ἐνίσχυσιν τῆς δράσεως ταύτης οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογίας διοργάνωσαν εἰδικὰς φοιτητικὰς ὁμάδας, εἰς ἃς μετέχουσι και γυναῖκες, ἐπὶ τῷ εἰδικῷ σκοπῷ νὰ διαφωτίζωσι τὰς ἐργατικὰς μάζας διὰ καταλλήλων ὁμιλιῶν, ἀναγνωσμάτων και ἄλλης διαφωτιστικῆς και ἀγαθοεργοῦ δραστηριότητος. Ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου ἀπὸ πολλοῦ ὑπάρχει ἔδρα εἰδικὴ ἱεραποστολῆς (Μισσιολογία).

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Τῇ 29 παρελθόντος 'Ιουνίου μετὰ πανηγυρικὴν ἀρχιερατικὴν συλλειτουργίαν καὶ δοξολογίαν, καθ' ἣν παρέστησαν ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς Κυβερνήσεως ἐκ τῶν ἀνωτάτων λειτουργῶν τοῦ κράτους, ἐγένετο ἡ ἐναρξὶς τῶν ἐργασιῶν τῆς Προσυνδικτικῆς Διασκεύσεως τῆς ἐν Πολωνίᾳ 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριῶν τῆς 'Ι. Συνόδου. Μαινὰ προσευχὴν ὠμίλησε πρῶτος ὁ ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων, χαιρέτησας τὴν ἐπιτροπὴν, τονίσας τὴν σημασίαν τῶν ἐργασιῶν τῆς διὰ τὰ ἐπασχολοῦντα τὴν ἐν Πολωνίᾳ 'Ορθόδοξον 'Εκκλησίαν ζητήματα καὶ διαβεβαιώσας ὅτι ἡ κυβέρνησις θὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι δύναται γὰ ἔκαστα ἀπρόσκοπον τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς 'Ορθοδόξου ἐν Πολωνίᾳ 'Εκκλησίας.

Ὁ πρωθυερόκλητος τῆς 'Εκκλησίας Μακαρ. Μητροπολίτης Διονύσιος λαβὼν εἰς τὸν λόγον, τὸ μὲν θερμὰς ἐξέφρασεν εὐχαριστίας ἐκ μέρους τῆς ἐν Πολωνίᾳ 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτῆς κυβερνητικὴν μέριμναν, ἰδιαζόντως δὲ διὰ τὸν ὑπὸ τοῦ κράτους τονισμὸν τῆς σημασίας τῆς 'Εκκλησίας ταύτης ἐν τῇ καθ' ὅλου οἰκονομίᾳ τῆς κρατικῆς ζωῆς· τὸ δὲ ἀποτεινόμενος πρὸς τὰ μέλη τῆς Προσυνδικτικῆς 'Επιτροπῆς ὑπεγράμμισε τὴν μεγίστην σημασίαν τῆς ἡμέρας ἐπὶ τῇ ὅτι καὶ αὐτὴν συντελεῖται ὅ,τι ἀπετέλει μακροχρόνιον πόθον πάντων τῶν ἐν Πολωνίᾳ ὀρθοδόξων πιστῶν, ἧτοι ἡ προπαρασκευὴ τῆς μελλούσης γὰ συνέληθῃ μεγάλης Τοπικῆς Συνόδου τῆς ἐν Πολωνίᾳ 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας πρὸς ὀριστικὴν ρύθμισιν τῆς μελλούσης ζωῆς αὐτῆς κατὰ τοὺς κανόνας τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας· συνέστησε δὲ πρὸς πάντα τὰ μέλη τῆς Προσυνδικτικῆς 'Επιτροπῆς ὅπως ἐντεινώσιν πάσας τὰς ἑαυτῶν προσπάθειας πρὸς ἐκαστάς τινων συνθηκῶν κανονικῆς ζωῆς εἰς τὴν 'Ορθόδοξον Πολωνικὴν 'Εκκλησίαν.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Περὶ λήγοντα τὸν παρελθόντα 'Ιούνιον (25) ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα τῆς 'Αγγλίας παρέστησαν εἰς πανηγυρικὴν δοξολογίαν ἐν τῷ διασημῷ καθεδρικῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Παύλου εὐχαριστήριον ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῆς ἀναστηλώσεως καὶ τῷ ἀνοίγματι αὐτοῦ μετὰ δεκαεπταετῆ ἀδιάκοπον καὶ ἐργώδη προσπάθειαν στοιχίσασαν τὸ ποσὸν τῶν 450,000 ἀγγλικῶν λιρῶν. Τὰ ἀγγλικὰ φύλλα ἀναφέρουσιν ὅτι ἡ ἰσορροπία αὕτη ὑπῆρξεν ἡ μᾶλλον ἐπίσημος καὶ ἐντυπωσιακὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπὶ τῇ καταπαύσει τῶν ἑχθροπραξιῶν δοξολογίας ἧτις εἶχε τελεσθῆ πρὸ δεκαετίας. Ἡ ἄπειρος λαὸς εἶχε συρρεῦσαι εἰς τὸν ναὸν καὶ τὰς περὶ αὐτὸν πλατείας καὶ ὁδοὺς. Πρὸ τοῦ βα-

σιλέως παρήλασε λιτανεὶα ἧς ἤγειτο ὁμὰς ἐκ τῶ ἀναλαβόντων τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ ναοῦ ἐργατῶν μεθ' ἧν ἠκολούθει πλήθος ἐπισκόπων διαφόρων πρὸς ἐλευσέως, ἐκ τῶν συνελθόντων εἰς Λονδίνον διὰ τὴν ἐν Λάμπεθ σύνοδον, καὶ οἱ λοιποὶ ἀξιωματοῦχοι.

—Κατὰ τὴν ἐνόμιον τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς 'Αγγλίας παρουσίας τοῦ σώματος τῶν ἐπισκόπων τοῦ συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ, ὁ βασιλεὺς ἀπαντῶν προσφώνησιν αὐτῶν εἶπε σὺν ἄλλοις ὅτι «μετ' ἐνδοφρόντος παρετήρησεν ὅτι μετὰ τῶν ἀντιπροσωπῶν αἴνες ἐπεσκέφθησεν τὸ Λάμπεθ ἧτο καὶ μὴ διαφέρουσι ἀντιπροσωπεία ἐκ μέρους τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας».

ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΙΣΜΟΣ

Μεταξὺ τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν διαφόρων 'Εκκλησιῶν αἴνες ἐκλήθησαν γὰ παρακολουθήσασιν ἐν τῷ συνεδρίῳ τοῦ Λάμπεθ συζητήσεις ἧτοι καὶ προσοπισία τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ἀποστολουμένη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Οὐτρέχτης καὶ δύο ἐπισκόπων τοῦ Deventer καὶ τοῦ Haarlem. Παρατηροῦντο ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τύπου τοῦ Λονδίνου οἱ τρεῖς οὗτοι ἰσράρχαι εἶνε ἐπίσκοποι τῆς 'Εκκλησίας τῆς Ὀλλανδίας καὶ ἄρα ἔχουσι τὴν χειροτονίαν τῶν ἑκκλησιῶν, ἐξ ἀποστολικῆς διαδοχῆς. Ἡ παλαιὰ καθολικὴ ἀντιπροσωπεία συνηνητήθη ἐπανειλημμένως μετὰ τῆς τῶν 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν, κατὰ δὲ συναντήσεις ταύτας ἐδόθη ἀφορμὴ γὰ διεξαχθῆ συνομιλίαι ἐνδιαφέρουσαι τὴν ἐνωτικὴν ἀμφοτέρων συνεννόησιν.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Περὶ τὸ τέταρτον ἑκατομμυρίου τόμων ἐδόθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἰς τὴν βιβλιοθήκην ἐν Ἱεροσολύμοις Ἑβραϊκοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Μεταξὺ τῶν δωρητῶν ἀναφέρονται αἱ κυβερνήσεις τῆς Αὐστρίας, τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Τσεχοσλοβακίας, ὁ μεγαλειότερος ὅμως δωρητὴς ὑπῆρξεν Ἡνωμένα Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς.

—Ἡ ἀμερικανικὴ γερουσία ἐπέκρινε τὴν ψηφισάνσαν ὑπὸ τῆς βουλῆς πίστωσιν ἐκ δολλαρ. 1,500,000 πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Dr C. Vollbehr συλλογῆς 3,000 πρὸς τὸ 1500 ἐκτυπωμένων ἀρχαῶν, ἐν οἷς καὶ τὸ τρίτον ἐν τῷ κόσῳ ἐκ τῶν πρώτων γουττεμβεργικῶν ἀρχαῶν ἁγίας Γραφῆς, τὸ ὁποῖον ἐφεξῆς θὰ φυλάσσηται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Κογκρέσου. Τὸ ἀντίτυπον τῆς ἁγ. Γραφῆς ἐξετιμήθη ἀντὶ 600,000 δολλαρ.

Τύποις «Φοῖνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44 Ἀθῆναι

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,, ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

<p>ΑΡΧΙΕΡΕΥΝΤΑΚΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου</p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ † ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΣ † ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ ΘΕΟΔ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ ΕΠΙΤΡ. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ</p>	<p>ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60. ΕΣΩΤ. ΦΡ. 60. ΑΜΕΡ. ΔΟΛ. ΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΝΑΘΝ ΠΡΟΤΕΥΟΥΣΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΔΡΧ. ΝΑΘΝ ΧΩΡΙΩΝ 60. ΙΕΡΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ</p>
--	---	---

Διεύθυνσις Συντάξεως : Μοσχονησιῶν 120. — Διεύθ. Διαχειρίσεως καὶ Διοικητικῆς : Μέγ. Ἀρχιεπ. ὁδ. Φιλοθέου